

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fium-utca 5-7. Telefon: 159-490. 159-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1972. március 28.

bb 1. megrendelés előleggel - három napig félretehető a kiválasztott árucikk - intézkedés a vásárlás megkönnyítésére

1 kf/gg sl bh la

1972. március 28.

a belkereskedelmi miniszternek a közelmúltban megjelent rendelete a vállalatoknak lehetővé teszi, hogy a vásárlóktól megrendelést fogadhassanak el. a vevő meghatározott összegű - a vételár 30 százalékát meg nem haladó - előleg ellenében jogot szerez arra, hogy az áru beérkezéséről írásban értesítsék, majd az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül az árut megvásárolhassa. a rendelet azt is előírja, hogy ha a vásárló a vételtől eláll, a befizetett összeget minden további nélkül vissza kell kapnia. a vállalat visszafizeti az előleget akkor is, ha a vásárló a nyolcnapos határidőn belül az árut nem viszi el.

az üzletekben levő árukra is elfogadható előleg. ebben az esetben a kérhető legkisebb előleg a vételár 30 százaléka. az előleggel a vásárló jogosult arra, hogy a kiválasztott árucikket a teljes vételár kifizetésével három napon belül elvihesse. ha a vásárló a teljes vételárat nem egyenlíti ki, vagy a vásárlástól visszalép, az előleget visszafizetik számára.

/folyt. köv./

bb 1. /megrendelés folyt./ bh

a miniszteri rendelet a vállalatok hatáskörébe utalta az előlegfizetéssel megvásárolható árucikkek körének kijelölését. ezzel versenyelőnyt nyújt az egyes vállalatoknak. nyilvánvaló ugyanis, hogy a közönség elsősorban azokat az üzleteket részesíti előnyben, ahol a legtöbb, legkorszerűbb áruból választhat a legkedvezőbb előlegfizetési feltételek mellett. a vállalatok vezetői döntenek el azt is, hogy melyik üzletükben vezetik be az előlegfizetési rendszert. előfordulhat tehát, hogy ugyanannak a vállalatnak az egyik üzletében vagy áruházában lehet, a másikban pedig nem lehet előleggel vásárolni.

igen fontos része a rendelkezésnek, hogy az előlegre kapható áruk jegyzékét és az előleg mértékét az üzletben jól látható helyen elhelyezett tájékoztatóban kell a vásárlóközönség tudomására hozni. ez kizárja a félreértéseket és megkönnyíti a vásárlók tájékozódását./mti/

...

bb 2. miniszteri rendelet a szakértői működésről

i szö/tr zs bh la

1972. március 28.

a művelődésügyi miniszter rendeletben szabályozta az ágazathoz tartozó szakértői engedélyek kiadását. a rendelet értelmében a művelődésügyi területén a kiemelkedő szakismeretekkel rendelkező, büntetlen előéletű személyek kaphatnak szakértői tevékenységre jogosító engedélyt. további feltétel: egyetemi, főiskolai végzettség - legalább ötéves gyakorlattal; vagy középiskolai, technikai szakközépiskolai végzettség és legalább 10 éves gyakorlat, olyan szakterületen, amelyen az illető szakértőként kíván működni.

az engedély kiadása iránti kérelmet a művelődésügyi minisztériumhoz kell benyújtani. a kérelemhez többek között mellékelni kell a szakmai működésről és a megjelent publikációkról szóló részletes leírást, erkölcsi bizonyítványt és munkaviszonyban állók esetében a munkáltató szervnek a kérelemmel kapcsolatos véleményét is.

a rendelet melléklete részletezi azt a 28féle tevékenységet, amelyre a művelődésügyi ágazatban szakértői engedély adható /mti/

- 2 -

bb 3. egyedülálló kínai pénzgyűjtemény került a pataji muzeumba

vid fm bh la

1972. március 28.

a pataji muzeum híres pénzgyűjteménye 25 kilóra gyarapodott. tíz év alatt a hazai fizetőeszközökön kívül a legtöbb európai állam, s más kontinensek régi pénz-sorozatai kerültek ide. most nagyértékű kínai pénzgyűjteménnyel gazdagodott a muzeum. a régi kínai papír bankókból 160-at, kínai bronz pénzérmékből 700-at tartalmaz a szerzemény. érdekesek a két- és többszínnyomású papírpénzek, amelyek a távoli ország sajátos tájait, épületeit ábrázolják. a pénzérmék többségét évszázadokkal, némelyeket évezredekkel ezelőtt verették a kínai uralkodó dinasztiák császárai. a legnépszerűbbek, az úgynevezett kardpénzek - formájukról kapták nevüket - az ókori kultúrát idézik: az időszámítás előtt 1122-225. közötti években, a cse-dinasztia korából valók.

a nagyértékű kínai gyűjtemény hazánkban egyedülálló, Európában is csak néhány nagyobbról tudnak a szakemberek. a dunapataji világ-pénztár kínai anyagát egy hazai numizmatikustól vásárolta meg a tájmuzeum. a teljes pénzanyagot rendezik, és a pataji muzeum tervezett bővítése után állítják majd ki./mti/

...

bb 4. négyszázezer palack likőr husvételre

1 kg tm sl bh la

1972. március 28.

a szeszipari vállalatok husvétii nagy forgalomra számítva már hetekkel az ünnepek előtt 15 százalékkal növelték termelésüket. az alacsony alkoholtartalmu vermuth-félék közül husvétii külön szállítmányként mintegy 100,000 palack isolabella, bitter, amaro 18, bianco száraz és édes vermuthot küldtek a boltokba.

újabb gépsorok üzembehelyezésével a likőrök választékát is bővítették. az eddig ismert mokka, cherry, bonbon-meggy mellett két újdonás is a boltokba került: a vörös és fekete cherry és az amigo kávélikőr, de kapható csokoládé flipp is. összesen 400,000 üveg likőrt hoznak husvételre forgalomba.

a házilag készített likőrök alapanyagául ismét kapható a hosszú ideig hiányzó almavodka. kedvelt ajándék lehet a reprezentatív egyedi csomagolású club 99 whisky és a club brandy. husvétii újdonás a mini-bár, amely izléses dobozban hat különféle miniüveget tartalmaz./mti/

...

- 3 -

bb 5. sok a nyugdíjazásra érett sín pár - vágánycsere 22 kilométeren

1 don zs bh la

1972. március 28.

a főváros tömegközlekedésében a - a prognózisok szerint az autóbuszpark bővítése és a metró hálózat kiépítése mellett, a jövőben is változatlanul jelentős szerepük lesz a villamosoknak. ezért a budapesti közlekedési vállalat fokozott gondot fordít villamospályáinak korszerűsítésére, karbantartására.

mint a bkv-nál elmondták, a villamos vasuti pályák többsége rendkívül rossz állapotban van. a ,, nyugdíjazásra, ,, érett sinek miatt az elmúlt hetekben ismételt szaporítani kellett a villamosok sebességét korlátozó ugynevezett ,, lassujelek,, számát. jelenleg összesen 57 helyen jelzi a tábla, hogy a megengedett legnagyobb sebesség 5, 10 vagy 15 kilométer óránként. a vágányok leromlott állapotát tükrözi, hogy negyven lassujel maximálisan 5 kilométeres sebességet engedélyez. többségük fontos, nagy forgalmu csomópontot érint. így például a moszkva téren, az erzsébet hid budai hídfőjénél, az űllői ut könyves kálmán köruti torolatánál, továbbá a möricz zsigmond körtér villányi uti kereszteződésénél - 5 kilométeres sebességgel közlekedhetnek biztonságosan a villamosok. a lassujelek által érintett vonalszakaszok összesen ötven kilométert tesznek ki.

a sínhalózat legutóbbi vizsgálata során megállapították azt is, hogy jelenleg csaknem 43 kilométer hosszúságú vágány szorul azonnali felújításra és mintegy 27 kilométeren kellene nagyjavítást végezni. az idei pályáépítési terv szerint összesen 22 kilométer hosszúságban fektetnek le új sineket a régiek helyébe. új vágányt kapnak a villamosok egyebek között az erzsébet királyné utján, a fehérvári uton, a gubacsi uton, a határ uton, a lehel uton és a hűvösvölgyi vonalon.

a vágányépítésnél is fontosabb - mint mondták - a mintegy 800 kilométernyi villamos vasuti pálya karbantartása. legnagyobb gond, hogy kevés a munkáskéz. ezért a vállalat a pályamunkák komplex gépesítését tervezi. olyan gépeket akarnak vásárolni, amelyek egyaránt alkalmasak a sinek javítására és karbantartására. a pályáépítő gépsort várhatóan még az idén munkába állítják. a három egységből álló gépsor első része kiigazítja a sín pár vonalát. mögötte az ugynevezett ágyazatrendező gép a zuzott követ szállítja, egyenletesen elteríti, illetve felszedi a fölösleges köveket. a két gépet követi egy harmadik, amelyik az elterített ágyazatot tömöríti. a teljes gépsor 350 munkást helyettesít. egy óra alatt 500 méteres szakaszt hoz rendbe. a felszabaduló munkaerőt teljes egészében a kézi munkát igénylő kitérők és sinek cseréjéhez, valamint az állomások vágányainak rendbehozatalához irányítják majd./mti/

MA

..

- 4 -

bb 6. meteorológiai előrejelzés az öntözéshez

vid/kz/ny la

1972. március 28.

a mezőgazdasági öntözést segíti az az észszerű együttműködés, amelyet a keszthelyi agrártudományi egyetem kutatói és a keszthelyi meteorológiai állomás munkatársai kötöttek. a tudományos kooperáció során azt vizsgálják majd, hogy adott hőmérséklet és szél erősség mellett mennyi víz visszapótlására van szükségük a növényeknek, s e mutatókat előrejelzés formájában közlik a termelőkkel. emellett öntözési szaktanácsadással is szolgálnak a balaton környék mezőgazdasági üzemének./mti/

..

bb 7. száz cég jelentkezett eddig a hungaroplast 72 nemzetközi műanyagkiállításra

1 sl/pá/ny ie la

1972. március 28.

immár hagyományossá vált budapesten a nemzetközi műanyagipari szakkiallítás, amelyet a hungexpo és a chemolimpex az idén rendez meg negyedik alkalommal, mégpedig április 12-től 18-ig hungaroplast 72 néven a bnv területén. az érdeklődés jóval nagyobb, mint az előző években. eddig 100 cég - 70 külföldi és 30 hazai - jelentkezett a nemzetközi seregszemlére, amelyen a legújabb műanyagipari termékeket, alapanyagokat, gyártási technológiákat mutatják be, s ugyanakkor megszervezik a szakemberek széleskörű nemzetközi tapasztalatcseréjét. a rendezőség 13 európai országból és japánból fogadja a bemutatóra jelentkezett cégeket, s mintegy 15 ezer külföldi és hazai szakember látogatására számít.

a nagy érdeklődésre való tekintettel jelentősen bővítették a műanyagkiállítás területét. korábban csak egy-egy fedettcsarnokban rendeztek bemutatót, de most négy pavilonban és a szabadtereken is, összesen 5000 négyzetméternyi területen mutatják be a műanyagokat és a feldolgozógépeket. olaszország a legnagyobb kiállító. műanyagfeldolgozógépeket, fóliagyártó berendezéseket, élelmiszer csomagolásra alkalmas különleges fóliákat, műanyag dobozokat mutat be, s kiállítja a forróvíz és a maró vegyszer szállítására egyaránt alkalmas speciális műanyagcsöveket. először vesz részt a budapesti nemzetközi műanyagkiállításán görögország. megjelenik a budapesti bemutatón több japán cég is. egyebek között mini-fürdőszobát állítanak ki, amelynek csaknem minden része műanyagból készült. a kiállítás egyik különlegessége lesz az egyik bécsi cég terméke, a gömbszerű, ugynevezett paraloid műanyag-épület, amely üvegszálas poliészterből készült./mti/

MA

..

-5-

bb 8. több mint 100 nővédelmi tanácsadó - fokozatosan kiépítik a koraszülöttek utógondozását ellátó országos hálózatot - az anya-, csecsemő- és gyermekvédelem fejlesztésének tervei

i vt/pá/ny zs la

1972. március 28.

- az anya-, csecsemő- és gyermekvédelem terveiről tájékoztatták az mti munkatársát az egészségügyi minisztérium illetékesei:

- a iv. ötéves terv időszakában az újszülött, koraszülött részlegek és a tanácsadók személyi, tárgyi, anyagi feltételeinek további javítására mintegy 20 millió forint az előirányzat. az olyan csecsemők számára, akiket egészségügyi vagy szociális ok miatt a koraszülött osztályokról nem engedhetnek haza, koraszülött utógondozó részleget hoznak létre a csecsemőotthonokban. / az újonnan épülőket pedig már úgy tervezik, hogy ilyen részleggel is rendelkezzenek. / a már működő csecsemőotthonok esetében az intézmény bővítésével, vagy rekonstrukciójával biztosítanak lehetőséget az utógondozás megoldására. ezzel is mód nyílik az egyhónapos koron túli, ugynevezett késői csecsemő halálozás arányának visszaszorítására.

- a nővédelmi tanácsadók-, amelyeknek száma országosan meghaladja a százat - sokat tehetnek azért, hogy csökkenjen a koraszülések aránya és emelkedjen az élveszületések száma. a tanácsadók feladata a fiatalok, a házasulandók, de az ifjú házaspárok felvilágosítása, nevelése is. szakmai tanácsokkal, gyakorlati útmutatással, fogamzásgátló eljárások, módszerek, gyógyszerek ajánlásával segíthetik a nem kívánt terhesség elkerülését.

- az idén 1300, a tervidőszak végéig összesen 9000 hellyel bővül a bölcsődei hálózat. tető alá kerül a bölcsődék országos módszertani intézete, amely átmenetileg az országos közegészségügyi intézetben működik. az anya-, csecsemő- és gyermekvédelem területén dolgozók továbbképzési „bázisának”, szerepét is betöltő új létesítményben 80, 0-3 éves korú kisgyereket is el tudnak majd helyezni.

- fontos terület a mozgó szakorvosi szolgálat, amely a terhes-, csecsemő- és gyermekgondozás területén elsősorban a falusi egészségügyi ellátás javításán munkálkodik. szeretnénk elérni, hogy a gyermekgyógyász, szülész, nőgyógyász szakorvosok kiszállásaik során havonta legalább egyszer jussanak el minden községbe és az ottani általános körzeti orvost - problematikus esetekben - szakkonziliáriusként tanácsokkal segítsék. ez azért szükséges, mert a szakosított alapellátás még nem biztosítható minden községben, településen. a távlati cél, hogy a körzeti gyermekorvosi hálózat országossá fejlesztésével a gyermekgyógyászat szakosított ellátást nyújtson.

/folyt köv/

-6-

MF

bb 8. / több mint 100....folyt/ny

1961-ben budapesten és vidéken együttesen 211 körzeti gyermekorvos működött, az utóbbi évtizedben az ilyen körzetek száma 661-re emelkedett. ebből 279 a fővárosban van. perspektívkusan a iv. ötéves terv időszakában újabb, mintegy 280-300 körzet létesítése várható.

- súlyos gond azoknak a 18 éven aluliaknak az elhelyezése, akik értelmileg vagy testileg olyan mértékben károsodtak, hogy képezhetetlenek. a számukra létesített egészségügyi gyermekotthon hálózat olyannyira szűkös, hogy 4-5 ezer új helyre lenne szükség. ezért arra kérjük a tanácsokat, hogy keressék a lehetőséget az egészségügyi gyermekotthoni helyek számának növelésére, meglévő objektumok felhasználásával, esetleg új intézmények létesítésével, több tanács összefogása, közös erőfeszítése révén. ezen a téren jó példát mutatott borsod megye, boldogkőváralján tbc-szanatóriumból - mivel erre mind kevésbé van szükség - 110 gyermek befogadására alkalmas egészségügyi otthont alakítottak ki. hasonló megoldással somogy megyében is berendeztek 40 gyermek elhelyezését biztosító ilyen intézményt. ugyancsak enyhít a gonfokon, hogy az egészségügyi gyermekotthonok országos módszertani intézetét, - amely a szakmai irányításról gondoskodik és ahol jelenleg 250 hely van - 420 hellyel bővítik./mti/

bb 9. tetszetősebb és fényesebb felületű lesz a hollónházai porcelán

vid/kz/ny la

1972. március 28.

a hollónházai porcelángyár rekonstrukciója során két korszerű gáztüzelésű alagutkemencével gazdagodott. a kemencéket a napokban gyújtották be. a szakemberek szerint a nagy tisztaságú propán-bután gázzal kiélegetett nyersáru az eddiginél tetszetősebb és fényesebb felületű, vagyis lényegesen jobb minőségű lesz. az ilyen porcelántermék pedig külföldi piacokon is versenyképes. ezért a hegyköz újjáépült gyárában az idén tovább növelik a választékot és több olyan terméket juttatnak el a kereskedelemhez, amely a legkényesebb igényeket is kielégíti. gyártásukat a második féltévben kezdik meg. ilyen lesz a hatszemélyes „nimród”, a névezésű étkezészet, amelyet kézzel festett népi mintákkal díszítenek. a közelgő olimpiai játékokra való tekintettel új sporttémaú dísztárgyakat is terveztek. az olimpia idején előreláthatólag már vásárolható lesz az áttetsző porcelánból készült asztaliteniszező, súlyemelő és birkózó figura. a hollónházaiak megkezdték a falra akasztható dísztányérok sorozatgyártását is.

/folyt köv/

-7-

NA

bb 9. / tetszetősebb.....folyt/ny

ezeknek érdekessége, hogy a tányérokat a száznegyven évvel ez-
előtt divatos „ paraszti „ népi motívumokkal: vörös rózsákkal,
stilizált szekfűkkel, regéci viráokkal, kék nefelejcsékekkel,
szőlő és petrezselyemlevelekkel kombinált mintákkal díszítik.
a kézzel festett tányérok közül az évre tízezer darab gyártását
tervezték. ezt a mennyiséget azonban a svájci, svéd és jugosz-
láv cégek teljes egészében lekötötték, ezért az üzemben a má-
sodik félévtől az új kemencékben még további ötezer dísz-
tányért égetnek, elsősorban a hazai kereskedelem részére./mti/

bb 10. jól seprer a plasztik seprer - 15 országba 50 millió
devizaforintért exportál az artex vállalat

i ba/tr sl bh la

1972. március 28.

az idén 15 százalékkal emelkedik az artex külkereskedelmi
vállalat seprer és kefe-exportja az első negyedév üzletkötései
szerint. az 1972-es esztendőben jónéhány új vásárlót is sikerült
szerezni, így az idén első ízben exportálnak magyar seprer és kefe-
árúkat franciaországba, ahova a védővámok miatt nem tudtak eljutni
eddig az artex termékei. szintén új piac svédország, norvégia
és finnország is.

az artex 15 országba exportál seprer és kefeárúkat, export-
bevételei elérhetik az 50 millió devizaforintot. a jóminőségű
magyar seprüket az usa-ban, kanadában és a közel-keleten is
szívesen vásárolják. az egyesült államok és kanada seprerim-
portjának 99 százaléka magyar termék.

a kefe- és seprer exportjával ellentétben jelentősen vissza-
esett a nyers cirok exportja. a cirok termelése ugyanis, a gépe-
sítés megoldatlansága miatt hazánkban erősen csökkent. a cirok-
termelés visszaesésével a seprergyártásban is előretört a műanya-
gok felhasználása. az idén nyáron mutatkozik be a külföldi
piacokon először a műszálas, pvc, illetve polietilén alapanyagú
seprerrel az artex. az év második felében megindul a debreceni
és lajosmizsei kefegyárakban előállított plasztik seprer
exportja./mti/

1 az idén

NA

- 8 -

bb 11. „ nyugdíjas exportörök „ - kétszázézer házinyulat
szállít külföldre a mecseki szakszövetkezet

vid kz bh la

1972. március 28.

a pécselt működő mecseki kisállattenyésztő szakszövetkezet
az ország legnagyobb nyultenyésztő és nyullexportáló szövetkeze-
tévé fejlődött a megalakulása óta eltelt öt év alatt. másfél-
ezer tagjának zöme nyugdíjas ember - köztük sok szilikózisos
bányász - akiknek számára a nyultenyésztés nemcsak jövedelemki-
egésztő forrás, hanem hasznos és egészséges időtöltés is. a lel-
kes, hozzáértő mecseki emberek valóságos nyultenyésztő mintagaz-
daságokat alakítottak ki a házuk táján. az összkomfortos ólakban
önetetőket és önitatókat szereltek fel, s a higiénia érdekében
csak fehér köpenyben és fertőtlenített cipőben lehet belépni oda.
igaz: rengeteg munka is van a kis állatokkal, hiszen hétköznap és
vasárnap egyaránt törődni kell velük. mindenestre az intenzív
tenyésztési technológiának köszönhető, hogy a mecsek vidékén
nevelődött tapsifülek márkának számítanak ma már a nemzetközi
piacon. a „ nyugdíjas exportörök „ tavaly 170 ezer, az idén pedig
már 200 ezer pecsenyenyulat szállítanak külföldre. jelenleg két
hetenként egész nyulkaraván indul pécsről olaszországba, románia
viszont tenyészállatokat vásárolt a mecsekalján: a kiváló tenyész-
nyulakat arad-környéki falvakba helyezték ki továbbszaporítás
végett./mti/

bb 12. az idén érettségiznek először az újtipusu egészségügyi
szakközépiskolákban - hetvenkét osztályban több mint 2 ezer
200 maturaló

i vt/fk zs bh la

1972. március 28.

az újtipusu egészségügyi szakközépiskolák tanulóinak száma
megközelíti a 12 ezret. ezekben a tanintézetekben az idén lesz
először érettségi vizsga, mire 72. negyedik osztályban 2240 fiatal
készül. a végzetek - a nemrég megjelent miniszteri utasítás ér-
telmében - általános rendelő intézeti asszisztensi, valamint cse-
csemő- és gyermekgondozónői szakképesítést kapnak. ezenkívül -
mint gyakorló egészségügyi dolgozók - huszféle szakterületen
helyezkedhetnek el. többségük várhatóan az asszisztensi munkát
választja, bár itt kevesebb a lehetőség az elhelyezkedésre. azok-
nak a fizetése, akik asszisztensként kezdik pályájukat, 1100-1300
forint között alakul. az ápolónői munkakörben 1300-1500 forint,
amihez hozzájön még az ágy melletti pótdíj. előreláthatólag az
egészségügyi szakközépiskolákban végzők 60-70 százaléka nyomban
érettségi után munkába áll.

/folyt köv./

- 9 -

NA

kottbb 12. / az idén folyt./ bh

a hagyományosan képző, két éves időtartamu egészségügyi szakiskolákban - ahol az idei tanévben tértek át a tizhónapos rendszerű oktatásra - nappali tagozaton 4370-en, munka mellett pedig 5300-an, tehát összesen 9670-ben tanulnak. az idén 1820-an fejezik be tanulmányukat nappali tagozaton. csaknem ugyanannyian végeznek azok közül is, akik napi munkájuk mellett szereznek szakképesítést. a nappali tagozatok soraiból 1070 végző betegápolónő, illetve gyermekápolónő lesz, a többi egyéb szakterületen helyezkedik el.

amint az egészségügyi minisztériumban elmondották: az állásokat mindkét iskolatípus esetében pályázat útján töltik be. minden üres állást - elsősorba betegápolónői szakon - még nem tudnak betölteni.

1972-73-as oktatási évre az egészségügyi szakközépiskolák első osztályaiba 3550 fiatalt tudnak felvenni, a hagyományosan képző, két éves szakiskolák pedig mintegy 2 ezer növendéket fogadhatnak nappali tagozaton./mti/

- 10 -

NA

m

bb 13. pályázat az esztergomi vármúzeum megtervezésére

1 sb/fk/ny sl la

1972. március 28.

vaz ország egyik legjelentősebb műemléki környezetét alkotják az esztergomi várhegy fennsíkján álló épületek: a becses székesegyházi kincstárral rendelkező klasszicista bazilika, a bakócz-kápolna, az árpád-házi királyok palotájának maradványai, a barokk időkben átalakított érseki palota, s a várhegyet övező középkori várfal. a következő két ötéves terv időszakában ezen a területen a művelődésügyi minisztérium a műemléképületek jelentőségéhez méltó, s a várható nagyszámú látogatóknak megfelelő új múzeum építését irányozta elő. ezért az esztergomi városi tanács végrehajtó bizottsága, a művelődésügyi minisztérium, az építésügyi és városfejlesztési minisztérium, a dunakanyar intéző bizottság közreműködésével pályázatot hirdetett az esztergomi vármúzeum és várhegy építészeti terveinek elkészítésére.

a pályázóknak az esztergomi várhegy összképébe beilleszkedő új múzeumot kell tervezni, s egyúttal megtalálni azt a korszerű megoldást, amellyel egységes múzeumként lehet bemutatni a várfalakkal és az egykori bejáratral együtt az egész várhegyet. a pályázati tervekben javaslatot kell tenni a sok bel- és külföldi látogató ellátásának, kiszolgálásának megoldására és a várhegyről nyíló panoráma minél kedvezőbb megtekintésének lehetőségére.

a pályázati kiírást már átvehetik az érdeklődők az építésügyi és városfejlesztési minisztérium gazdasági hivatalában, s a kész tervek legkésőbb augusztus 14-ig kell beküldeni. a legjobb munkák díjazására összesen 330 ezer forintot irányoztak elő. a bíráló bizottság szeptember 15-ig hozza nyilvánosságra a pályázat eredményét./mti/

..-

bb 14. izotópok ,, őrzik,, a kazánokat

vid/kz/ny la

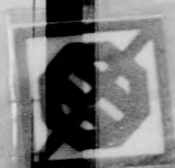
1972. március 28.

izotópos vizállásjelző berendezéseket helyeztek üzembe az ajkai erőműben. az izotópok megbízhatóan őrködnek a kazánok biztonságos működése felett.

/folyt köv/
7.50/ny

-11-

To 935

bb 14. / izotopok....folyt/ny

a hazai erőművekben régi gond a kazánbók vizállásának erős ingadozása. a vízszint csökkenése, ha nem veszik időben észre, üzemzavarokat okozhat, tönkremehetnek a kazáncsővek és milliós károk keletkezhetnek. az eddig alkalmazott ugynevezett tükrös módszer nem bizonyult megbízhatónak. az izotopok alkalmazásával nyomban érzékelni tudják a vízszintváltozásokat.

az izotopos jelzőberendezés kiküszöböli a váratlan meglepetéseket, teljes üzembiztonságot nyújt./mti/

bb 15. harmincmillió forint terven felüli nyereség - 32.000 órai társadalmi munka - a tatabányai bányászok felajánlása a 25 éves város tiszteletére

vid/kz/ny la

1972. március 28.

a tatabányai szénbányák több mint 14.000 dolgozója értékes felajánlást tett tatabánya várossá nyilvánításának 25. évfordulója tiszteletére. a szénmedence minden üzemében jubileumi munkaversenyt tartanak és vállalták, hogy növelik a termelékenységet, csökkentik az önköltséget és javítják a szén minőségét. a vállalatok teljesítésével az év végéig várhatóan 25-30 millió forinttal túlteljesítik a vállalat előírt eredménytervét. a termelést úgy irányítják, hogy mindig az igényeknek megfelelő mennyiségű szenet és brikettet szállíthassanak a megrendelőknek. a bányászok fizikai munkájának megkönnyítésére újabb gépeket helyeznek üzembe és erőfeszítéseket tesznek a bányamunka biztonságának fokozására is.

a negyedszázados jubileum tiszteletére felajánlották, hogy jelentős értékű munkával segítik a település fejlesztését is. a többi között felépítenek egy 80 személyes bölcsődét, egy iskolai napközi otthont és kibővítenek egy óvodát. kétezer méter hosszan kicserélik a városi ivóvízvezetékét. fokozottabban támogatja a vállalat a dolgozók lakásépítését. a szénbányák saját üzeme 120-130 lakást épít fel az idén a kisz fiatalok részére. kiveszik részüket a bányászok a város szépítéséből is: 32.000 órai társadalmi munkát ajánlottak fel a parkok, játszótérek és ligetek rendezésére. folytatják a tájrendezést is, eltüntetik az egykori homokbányák, meddőhányók nyomait, hogy szebbé, egészségesebbé tegyék a környezetet./mti/

7.55/ny

-12-

bb 16. olcsóbban terveznek lakást, óvodai helyet kapnak cserébe

vid/fm/ny la

1972. március 28.

győr megyei városi tanácsának, valamint a győr-sorpon megyei tanács tervező vállalatának vezetői mindkét fél részére előnyöket biztosító szocialista szerződést kötöttek. a szerződés értelmében a tervezők társadalmi munkával segítséget nyújtanak győr város tanácsának a beruházások előkészítésében, ütemezésében. segítik munkájukkal az óvodai helyek számának növelését a városban. a tervező vállalat a városi tanács részére végzendő tervezési munkák árából, az idén 150 ezer, 1973-ban 300 ezer, 1974-ben pedig 400 ezer forintot enged el. az óvodai hálózat fejlesztésére az idén és jövőre 50-50 ezer, míg 1974-ben 75 ezer forintot utal át a tanácsnak minden év elején. a tervező vállalat munkatársai társadalmi munkában elkészítik meglévő épületek óvodává átalakításának terveit. ezen kívül az óvodák fenntartására évenként ötezer forintot juttat a vállalat a tanácsnak.

a szocialista szerződés értelmében a városi tanács évente két-két lakást juttat a tervező vállalat dolgozóinak. ezenkívül minden évben újabb négy-négy kicsinynek biztosítanak helyet a városi tanács óvodáiban./mti/

bb 17. megkezdtek a zöldért boltok készleteinek feltöltését - bőséges ellátás az ünnepekre

t ol/tm um hgy

1972.márcis 28.

jól felkészült az zöldért az április eleji munkaszüneti napokra. a zöldeggel és gyümölcssel megrakott teherkocsik egymás után hagyják el a nagyvásártelepet, megkezdődött a bolthálózat árukészleteinek feltöltése. mint mondták, a hét végére burgonyából, vöröshagymából, fűes-és vöröskáposztából, valamint levesbe való zöldegből /répából, gyökérből, zellerből/ egyaránt ki tudják elégíteni a lakosság igényeit. az ugynevezett óárúkból nem lesz hiány, kiszélesedik a primőrök választéka is az ünnepekre. a hét végére 40 mázsa uborkát /kilogrammja 36 forint/, 100 mázsa parajt /9.40/, 25.000 darab melegágyi karalábét /3.50-4.- forint/, 150.000 csomó hónapos retek /2-3 forint/, 100.000 csomó zöldehagymát /1.40-2.- forint/, 150.000 darab hegyes zöldepaprikát, /2.60-3.60.- / 200.000 fej salátát /3.60-4./, hoznak forgalomba a zöldért fővárosi boltjaiban, elárusítóhelyein.

a budapestiek ünnepi asztalára az alma, narancs mellé változatossággal jut még jugoszláv import -szőlő is, amit kilogrammonként 30 forintért ad a zöldért. lesz elegendő citrom is./mti/

10.20/um

- 13 -

bb 18. új üdülőhely az Őrségben

vi/um kz hgy

1972. március 28.

Vas megye jellegzetes tájegységét a 18 községet magában foglaló Őrséget - ahol dombok és völgyek, fenyő- és bükkerdők, zöldelő rétek és bakhátas szántóföldek, csordogáló patakok, a dombháton szerves települések, népi építészeti objektumok, s árpád kori templomok egyaránt megtalálhatók - évről évre többen látogatják. Hegyhátszentjakabon, a festői szépségű vadászártó környékét különösen sok kiránduló, természetbarát keresi fel. A tó környékét kiránduló- és üdülőhelyé fejlesztik. Elkészültek már az ezzel kapcsolatos végleges tervek. A hegyhátszentjakabiak társadalmi munkában rendezik a tó környékét, strandot építenek, kabinsorokat állítanak fel. A tanácsa a campingezni kívánó vendégek részére sátorverésre alkalmas helyet jelölt ki, s gondoskodik arról, hogy a látogatók, az üdülők semmiben se szenvedjenek hiányt. Az idei első vendégeket a húsvéti ünnepekre érkeznek, már valamennyi vendégszobát lefoglalták. /mti/

bb 19. új törpevízművek épülnek a vas megyei falvakban

vid/um kz hgy

1972. március 28.

Vas megyében egyik legfontosabb feladatnak tartják az ivóvízellátás javítását. Tíz évvel ezelőtt a megyének még csak két városában - Szombathelyen és Kőszegen - továbbé két községben - Toronyban és Bejczygyertyánoson - volt közművesített ivóvízellátás. A községi vízvezetékek hossza ekkor csupán öt kilométer volt. A negyedik ötéves terv kezdetéig már három városban és 13 községben látták el a lakosságot közművesített ivóvízzel.

A negyedik ötéves terv során a községi vízművek száma 30-ra növekszik, de máris van és lesz olyan községi vízmű is, amely három, sőt hat települést lát el jó ivóvízzel. Az elmúlt évben adták át a Rumi, a Velemi, a Büki és a Nagysimonyi vízművet. Jelenleg Ikerváron épül törpevízmű, s eddig négy kilométer hosszúságban fektették le a hálózati csöveket, s lerakták a víztorony vasbeton alapjait is. Megalakult, s megkezdte munkáját a törpevízmű társulás az Őrség központjában, Őrszentpéteren is.

A községi vízművek létesítésénél igen nagy szerepük van a vízmű társulásoknak. A tapasztalatok azt bizonyítják, hogy ez a társulati forma, amely az állami erőforrások mellett mozgósítja az érdekelteket és azok anyagi erőforrásait, igen jól bevált. A szakemberek véleménye szerint ugyanis a közművesítés növekvő igényeinek kielégítése csak így, az állam és a lakosság anyagi erőfeszítésével társadalmi, társas összefogással valósítható meg. /mti/

11.23/um

Tó12H5

- 14 -

bb 20. több mint 28 millió forint a sajtó szennyezettségének csökkentésére - százezer köbméteres tisztítómedencék épülnek

vid/kz/ny hgy

1972. március 28.

A borsodi vegyikombinát üzemei óránként több mint kétezer köbméter vizet vesznek ki a sajtóból és a bódvából. A gyári rendszerben keringő ipari vizet - figyelembevéve a folyók viszonylag alacsony hozamát - gyakran tízszer is munkába fogják, míg visszaengedik a sajtóba. A többszörösen felhasznált víz különböző vegyi és más szennyező anyagokat víz magával, méghozzá nem is kis mennyiségben.

A sajtó szennyezettségének csökkentésére a kombinát vezetői hathatós intézkedéseket vezettek be. Már az elmúlt évben több üzemen belüli szennyező forrást megszüntettek. A PVC üzemen keletkező nagymennyiségű karbidiszap visszatartására pedig ülepitő és tároló medencéket építettek a sajtó partján és az olajtól is mentesítették a folyóba visszakerülő gyári vizet.

Ezt a tevékenységet az idén tovább folytatják. A sajtó közlelésben két - egyenként százezer köbméteres - szennyvíztisztító medencét építettek. A medencékben összegyűjtött szennyvizet - a lebegő anyagok leülepedése után - megtisztítják és csak aztán engedik a folyóba. Az új tisztító medencéket máris tovább korszerűsítik: levegő áramoltató berendezésekkel látják el. Segítségükkel meggyorsítják majd a vízben lévő szerves anyagok bomlását és csökkentik a víz oxigénfogyasztását. A berendezések szerelését a közeli hónapokban kezdik meg és azok az év végére elkészülnek. Így jövőre már a borsodi vegyikombinátból a rendelkezésre álló tisztaságú ipari vizet továbbítanak a folyóba. A vállalat a gyári vizek szennyezettségének csökkentésére alig másfél év alatt több mint huszonnyolcmillió forintot költött. /mti/

bb 21. szerdán kezdődik a mezőgazdasági szövetkezetek 2. országos kongresszusa

1 sb/tm/ny 1e hgy

1972. március 28.

Az országgház kongresszusi termében szerdán reggel megkezdik háromnapos munkáját a mezőgazdasági szövetkezetek 2. országos kongresszusa. Az ország aktív keresőinek 23.4 százalékát foglalkoztató szövetkezeti mezőgazdaság képviselőjében mintegy 430 küldött és 150-200 meghívott vendég, a hazai politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális élet képviselője, közéleti személyisége vesz részt a tanácskozáson.

/folyt köv/
11.40/ny

Tó12H5

-15-

vbb 21. / szerdán kezdődik.....folyt/ny

az ország 2.373 mezőgazdasági termelészövetkezetének, 235 mezőgazdasági szakszövetkezetének és 21 halászati termelészövetkezetének tagjai közgyűlésen, majd a területi értekezleteken titkos szavazással választották meg a kongresszusi küldötteket.

a tanácskozás megnyitásakor a termelészövetkezetek országos tanácsa terjeszti elő a napirendi javaslatot, hogy a kongresszus vitassa meg a mezőgazdasági szövetkezeti mozgalom helyzetéről és a termelészövetkezetek érdekképviseleti szerveinek tevékenységéről szóló beszámolót, a kongresszusi állásfoglalás tervezetét, továbbá módosítsa a tot alapszabályát és válassza meg a tot tagjait. a háromnapos tanácskozás tehát fontos munkaértekezlet lesz, amely felméri a mezőgazdasági szövetkezeti mozgalomnak az 1967. tavaszán megtartott 1. országos kongresszusa óta elért eredményeit, elemzi a gondok megoldásának leghatékonyabb lehetőségeit, értékeli az érdekképviseleti szervek munkáját és állást foglal a mozgalom fejlődését, jövőjét érintő valamennyi lényeges kérdésben./mti/

..

bb 22. megnyílt a balatonfüredi annabella szálló

vid/kz/ny hgy

1972. március 28.

kedden megnyílt a balaton északi partjának első idényszállója, a balatonfüredi hotel-annabella. a szálló megnyitását, amelyet eredetileg a húsvétot megelőző két napra terveztek, azért hozták előbbre, mert a magyarország-nszk válogatott labdarúgó mérkőzés miatt nagyobb számú turista érkezésére számítanak. a szállóban az első előre bejelentett vendégeket szerdán fogadják, húsvétra pedig máris 600 vendéget jegyeztek elő.

húsvétra, a hagyományok szerint, tömeges külföldi idegenforgalomra számítanak. a legtöbb vendég ausztriából jelezte érkezését.

húsvétkor a balaton két partjának idegenforgalmi központjaiban, síófokon, balatonfüreden és keszthelyen több ezer külföldi és hazai vendég fogadására készülnek fel. a nagy érdeklődésnek megfelelően, a szállodákon kívül, megnyitnak több éttermet, csárdát, eszpresszót és bárt./mti/

11.50/ny

-16-

181300

bb 23. „átkapcsolják„ a tiszát - megkezdődtek a kiskörei vízlépcső öntözőrendszerének átkapcsolási munkái

vid/um kz hgy

1972.március 28.

kiskörén, az eredetileg tervezett ütemben épül a vízlépcső és a hozzákapcsolódó százhusz négyzetkilométer kiterjedésű víztározó. a több mint négyszáz millió köbméter vizet magába foglaló hatalmas, mesterséges tóból 1973-ban kerül az első mezőgazdasági öntözővíz a jársági és a nagykunsági főcsatornába, illetve a hozzájuk tartozó öntözőrendszerekbe. a nagy kiterjedésű terület öntözését biztosító víz fogadására folyamatban vannak a közvetlen előkészületek.

a tiszamenti regionális vízmű és vizgazdálkodási vállalat hozzálátott az átkapcsolási munkákhoz. a régi és az új öntözőrendszereket úgy alakítják ki, hogy a víz lehetőleg gravitációs úton jusson el a tározóból a földekre. a vállalat ebben az évben mintegy tizenöt millió forint értékű vízépítési munkát végez el: bujtatókat, áttereseket, keresztvezési műtárgyakat, automatikus alvizzint szabályozókat épít. tiszabő térségében öt munkahelyen a kedvező időjárást kihasználva, már a télen elvégezték a földmunkákat, s jelenleg a szerkezeti betonozást végzik. a műtárgyakat augusztusra adják át a gépészeti szereléseket végző vállalatoknak.

a járságban a j.-iii. fűrtfőcsatornán az öntözőcsatorna és a belvízcsatorna keresztvezésének kivitelezésén dolgoznak. a jársági területen ebben az évben még további hat átvezet, keresztvezés kivitelezésére kerül sor. dolgoznak a brigádok kisköréni is. ott hatszáz méter hosszú hatvan centiméter átmérőjű acélcsövet fektetnek le és áttelepítik a hozzákapcsolódó két uszóvízkivételi művet. ezzel a művelettel biztosítják, hogy az átkapcsolási munkák idején a kisköre térségében lévő mezőgazdasági üzemek is hozzájuthassanak az öntözővízhez./mti/

..

bb 24. megérkeztek a vándorméhészek a duna-tisza közére

vid/um kz hgy

1972.március 28.

a korai virágnyílásra megérkeztek az első vándorméhészek a duna-tisza közére. a folyamatosan érkező vendégméhészek a tisza és a duna mentén telepedtek le. ahol a barkásodó fűzesekről, erdei aljnövényekről már most hordhatnak a méhek. a tömeges helyfoglalásra az akác, s a gyümölcsvirágzás idején kerül sor. a jelek szerint 15 ezer méhcsalád „vendégeskedik„ majd ezen a vidéken. a termelők szívesen látják az ingyenmunkásokat, hiszen a méhek 20-25 százalékkal javíthatják a beporzás elősegítésével a terméskötést./mti/

- 17 -

12.27/um 181300

bb 25. árut jeleznek a spárgatermelők - vetik a korai burgonyát
bács-kiskun megyében

vid/um kz hgy

1972.március 28.

bács-kiskun megye korai burgonyatermő körzetében, a duna mentén és a kiskunságban munkához láttak a gazdák. a legtöbb helyen előcsíráztatott gumót ültetnek. ez már május elején termést ad. az előző évinél jóval nagyobb területen termesztik a primőr burgonyát, s így várhatóan több mint félezer vagon áruval jelentkeznek majd a piacon. a vidék hírességét, a külföldön keresett főzeléknövényt, a spárgát is huzza a meleg. a homokkal fedett tékek rendkívül buján fakadnak. s néhány nap múlva megkezdhetik a sápkák szedését. a vitamindus primőrből az idén is öt ország várja a szállítmányt. a megyén kívül pest-és hajdu-bihar megye spárgatermelői is kecskemétre szállítják a főzeléknövényt, s innen kerül majd megfelelő osztályozással, csomagolással exportra. előreláthatólag mintegy 100 vagonnyi spárgával számolnak, amelyből bőven jutna a hazai fogyasztóknak is, de nálunk alig van keletje ennek a vitamindus zöldségfélének. /mti/

..-

bb 26. bontják székesfehérvár „szégyenfoltjait,,

vid/um kz hgy

1972.március 28.

bontják székesfehérvár „szégyenfoltjait,, a belváros közepén éktelenkedő, romos, ócska vass utcai házakat. néhány nap múlva eltűnnek a kiöregedett, földszintes épületek, s teljes szépségében kibontakozik a belváros szívéig „nőtt,, modern, velinszky László-lakótelep. székesfehérvár új lakótelepén az idén 450 lakást építenek fel. /mti/

..-

bb 27. magyar vízügyi szakemberek utaztak ungvárra

vid/um k z hgy

1972.március 28.

máthé zoltánnal, a magyar-szovjet vízgazdálkodási bizottság meghatalmazott helyettes vezetőjével az élen, magyar vízügyi szakemberek utaztak kedden nyíregyházáról ungvárra. két napos tanácskozáson egyeztetik a közös bizottság ideai munkaprogramját, megtárgyalják a tiszai és mellékfolyói szabályozására vonatkozó árvízvédelmi tervet, értékelik a tiszai medréről készített felvételek eredményeit. /mti/

..-
- 18 -

12.32/um

Tó1300

v

bb 28. pontyfogási tilalom a velencei -tavon

i kz/mné/ um hgy

1972.március 28.

a fejer megyei tanács mezőgazdasági és élelemzésügyi osztálya - az országos halászati felügyelőség hozzájárulásával - 1972. március 25-én 0 órától április 15-én 24 óráig pontyfogási tilalmat rendelt el a velencei-tavon. a tilalomra a folyamatban levő tenyészhal kihelyezés miatt került sor. /mti/

..-

bb 29. új barkácsboltok nyílnak a fővárosban és vidéken - sajtótájékoztató az ezermester és uttörő bolt vállalatnál

t pr/pá um zs hgy

1972.március 28.

tíz esztendő alatt több mint négyszeresére, 36 millió forinttról 150 millió forintra emelte forgalmát az 1962-ben alapított ezermester és uttörő bolt vállalat - tájékoztatta az újságírókat kedden a vállalat nyár utcai székházában csapó andrás igazgató.

elmondotta, hogy 1962-ben, amikor a kis kb titkárságának határozata alapján létrehozták a vállalatot, még csupán 15 boltjuk, s körülbelül 10 millió forintnyi induló vagyonuk volt. tíz esztendő alatt a közkedvelt barkácsboltok számát 24-re szaporították, s a vállalati vagyon értéke ma már meghaladja a 60 millió forintot. legfontosabb feladatuk a „csináld magad,, mozgalom hiveinek el-látása, gazdag készletet tartanak különböző barkács-alapanyagokból, szerszámokból. a fővárosban nyolc üzletük működik, kettőben csupán uttörő-felszerelést, kettőben pedig kizárólag ezermester szerszámokat, anyagokat árulnak 1971-ben korszerűsítették a miskolci és debreceni boltjaikat, s az elmúlt esztendőben nyitottak üzletet egerben. nyíregyházán és mohácson. terveik között szerepel, hogy az idén boltot nyitnak szekszárdon, illetve budapesten a bartók béla ut 14.szám alatt, s korszerűsítik, megnagyobbítják a budapesti, józsef köruti üzletüket.

nemrégiben átvették az uttörő egyenruha gyártását, valamint országos nagykereskedelmi forgalmazását, s üzleteikben lehet megvásárolni az ifjúgárda egyenruháját is. csapó andrás a vállalat gondjairól is szólt, elmondotta, hogy fejlődésüknek már-már gátat szab, hogy ma még nincs állami gazdája a barkácsolásnak, nincs olyan szerve, amely a sok szempont következetes érvényesítésével egyeztetné az igényeket, feladatokat. /mti/

..-
- 19 -

12.50/um

Tó1315

bb 30. harminc-negyven kilós harcsák a keleti főcsatornából

vid/um kz hg

1972. március 28.

a husvétii ünnepek előtt tizenkét vagon halat indítottak utnak hajdusoboszlóról különböző nyugati országokba. az óriás szállító kocsik közvetlenül a bocskai hálzati termelőszövetkezet tógazdaságában vették fel a szállitmány, az 1-1.7 kilós tükör pontyokat. az export kötelezettségek kielégítése mellett a hazai piacra is szállítanak. nem csak a teletől, de a szabadvizekből is érkezik a friss áru. a rendkívül kedvező időjárást kihasználva ugyanis már több mint egy hónapja megkezdődött a halászás a keleti főcsatornában és a hortobágy folyóban. a zsákmány rendkívül gazdag: csaknem 2.5 vagon hal került eddig hálóba. a keleti főcsatornából 30-40 kilós harcsákat is kiemeltek a halászok.

/mt1/

..-

bb 31. pusztai tv-torony

vid/um kz hgy

1972. március 28.

másfél évvel az alapozás befejezése után megkezdődött a nagykanizsa közelében levő kerülő pusztán - a vidék legmagasabb pontján - az egész dél-dunántuli rádiózási és televíziós műsorvételének javítását szolgáló adóállomás építése. a 194 méter magas torony vasbetontörzsét a 31-es állami építőipari vállalat „budapest”, szocialista brigádja építi csuszózsálas rendszerrel. a „toronyhuzást”, folyamatos munkával, 3 műszakban végzik. a technológiai tervek szerint 12 óra alatt 90-120 centimétert nő az óriás betontetst. a megállapodás szerint 1973. április végére huzzák fel a betontörzset, de ha az időjárás engedi, vagy nem lesz túlságosan szeles, viharos az év időjárása, akkor 1972. végére áll a torony, s a jövő év második felében megkezdhet a híradástechnikai eszközök és berendezések szerelése. ilyenképpen 1974. végén a kerülő pusztai adóállomás megkezdheti a működését: a kossuth és a petőfi adó, valamint a televízió műsorának felerősített sugárzását. az adó ezen kívül része lesz az európát délről északra átszelő urh mikroláncnak is. /mt1/

..-

Lód

bb 32. új célműszer a szilikózis elleni küzdelem szolgálatában

vid/um kz hgy

1972. március 28.

a bányászokosi ellensége - a szilikózist okozó bányapороk - vizsgálatára új típusú cél műszert fejlesztettek ki a mecseki szénbányák kutatási osztályán. a „kova” típusú mikroanalitikai mérőműszer kitűnően alkalmas az öt mikronnál kisebb, vegyes szemcsemegoszlású, egészségre ártalmas porok kristályos kvarctartalmának súly szerinti gyors és pontos meghatározására. feltalálója Kovács László elektrotechnikus, az osztály munkatársa. a műszer szabadalmaztatása most van folyamatban.

/folyt.köv./
12.55/um

10.2.21

- 20 -

bb 32. /új célműszer ...folyt./um

a munkaegészségügyi vizsgálatokban rendkívül nagy jelentőségű műszerrel eddig több mint kétezer mérést végeztek, köztük az ország csaknem minden bányájából származó pormintából. a szovjet makajevkai kutató intézet kérésére szén-és meddőmintákat vizsgáltak teljes sikerrel. az orvosbiológiai porkutatásban szintén nagy a jelentősége. az új műszer alkalmazható ipari üzemek alapanyagvizsgálati és kutatási céljaira is.

a műszer helyet kapott a közelmúltban azon a kiállításon, amelyet a kgst szénbányászati állandó bizottsága fennállásának 15. éves jubileuma alkalmából rendeztek pécsen. az állandó bizottság ülésén résztvett szakemberek nagy érdeklődéssel tekintették meg a célműszert és több ország - szovjet, lengyel, cseh és német - képviselői már a megrendelés lehetőségei felől is érdeklődtek.

/mt1/

..-

bb 33. időjárásjelentés

ny hgy

1972. március 28.

a meteorológiai intézet jelenté március 28-án, 12 órakor:

változóköny idő

európa felett nagy kiterjedésű ciklonrendszer helyezkedik el. áramlási rendszerének megfelelően a brit-szigetek felől franciaországon és közép-európán át gyors egymásutánban különböző hőmérsékletű és nedvességtartalmu légtömegek áramlanak a szovjetunió európai területi fölé. így az említett területeken rendkívül változóköny az időjárás. máj hajnalban az alpok térségében és az északkeleti-kárpátokban többfelé záporosó volt, néhány helyen zivattal. a balti tenger és moszkva vidékéről hózáporokat jelentettek. a következő 36 órában a kárpát-medencében a nyugat felől folyamatosan áramló légtömegek hatására változóköny az időjárás.

hazánkban hétfőn a duna vonaláig borult volt az ég, másnap 1-7 órán át sütött a nap. az elmúlt 24 órában többfelé volt eső, záporosó. a lehullott csapadék mennyisége a dunántúlon többfelé elérte a 5-8 mm-t, sőt nagyonyiban 10, kőszegen 11 mm-t mértek. a nappali felmelegedés főként az északi megyékben gyengült, ott csak 10-15 fok között alakult, míg az ország többi részén 15-20 a déli határszélen még 21 fokot is mértek. kedd hajnalra szeszélyes területi eloszlásban általában 1-8 fokig hűlt le a levegő. délelőtt felhőátvonulások voltak, helyenként megélnékült a délnyugati szél. egy két helyről futó záport jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor 11-18 fok között váltakozott.

Budapestén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 11.4 fok volt, 5.1 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

/folyt.köv./

10.1.10

- 21 -

bb 33. / időjárásjelentés....folyt/ny

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 750 mm erősen süllyedő irányzatú.

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, esővel, záporosóval, néhány helyen zivatarral. időnként élénk, néhány helyen erős délnyugati nyugati, majd északnyugati szél. változó idő. a nappali felmelegedés kissé csökken. várható leg-
alacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3-8, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 9-14 fok között.

a duna vízállása budapestnél 101 cm./mti/
--

bb 35 . 120 jel másodpercenként - interaktív kapcsolat budapesti számítógép és szegedi végkészülék között

vid/um kz hgy

1972.március 28.

eredményes kísérlet zajlott le a budapesti számítástechnikai koordinációs intézet és a szegedi józsef attila tudományegyetem kibernetikai laboratóriuma között: postai telefonvonal útján interaktív kapcsolatot teremtettek a fővárosban lévő siemens 4004 -es típusú számítógép és a szegedre helyezett végkészülék között. hazánkban eddig ilyen nagy távolságú és ilyen nagy jel-továbbítás-sebességű kapcsolatra még nem volt példa.

a szegedi laboratóriumból elektronikus írógéppel továbbított távprogram alapján a fővárosi számítógép megoldotta a feladatot, miközben szegedről - a rendszerbe iktatott tv-képernyőn - figyelemmel kísérték működését, illetve a számítás eredményét. a kísérlet bebizonyította, a gép felhasználója - amely lehet egy termelő vállalat is - nagy távolságból is közvetlen - vagyis interaktív - kapcsolatban lehet a számítógéppel. a kísérlet során a számítógép és a végkészülék között, telefonvonalon, hat órán keresztül másodpercenként 120 jelet továbbítottak szinte teljesen hibátlanul. mindennek a számítógépek széleskörű elterjedésekor lesz rendkívül nagy jelentősége. a kísérlet eredményét helyi vonatkozásban is hasznosítják, amennyiben a magyar tudományos akadémia cdc 3300-as számítógépe és az akadémia szegedi székházában rövidesen feleszerelésre kerülő végkészülék között hasonló interaktív kapcsolatot létesítenek majd./mti/
--

-22 -

134.00/um
10/14 51

bbb 34. másfélmillió angolna ivadék a fertő tóba

vid/um kz um hgy

1972.március 28.

a győri előre halászati termelőszövetkezet az idén 1,1 millió forint értékű halivadékot vásárolt. valamennyit a kisalföld nyílt és zárt vizeiben helyezik el. a nagy tavaszi telepítés már a vége felé közeledik. eddig a vizekbe került 150 mázsa előnevelt ponty, 250 ezer kis süllő és ugyanennyi harcsaivadék. a napokban érkezik meg az nszk-ból, különleges halszállító kocsival, másfél millió három esztendő angolnaivadék. ezeket a fertő tóban engedik szabadon. a szövetkezet 1962 óta rendszeresen telepít angolnát a fertő tóba. a korábbi években telepített angolnák már elérik a fogásméretet. /mti/
--

bb 36. nem csezmiczei, hanem kesinczei jános volt - megkezdődött a janus pannonius tudományos ülészek

vid/um kz hgy

1972.március 28.

a magyar tudományos akadémia és hazánk felsőoktatási intézményei tudományos ülészekkel adóztak janus pannonius emlékének, a nagy humanista költő halálának 500. évfordulója alkalmából. a tudományos tanácskozára pécsen - a költő városában - került sor. a tudományegyetem aulájában kedden ünnepélyesen nyílt meg a négy napos ülészek, amelynek előadásai és vitái felölelik az egész janus pannonius-problematikát. baranya és pécs nevében egész janus pannonius-problematikát. baranya és pécs nevében horváth lajos, a megyei tanács elnöke, a tudományegyetem nevében pedig dr. szotáczi mihály, a jogtudományi kar dékánja köszöntötte a vendégeket: a száznál több hazai és külföldi irodalmárt.

kardos tiber akadémikus megnyitó előadása janus pannonius költészetével és hivatástudatával, s a közép-európai humanizmussal foglalkozott. az előadó kifejtette, hogy még távolról sincs ki-merítve a janus-problematika, hiszen számos olyan kérdés homályban van még, mint például életrajzi adatai és verseinek címzettjei, nem határozták meg a költő történelmi helyét és nem folynak szövegelemző kutatások. feltételezhető, hogy a külföldi könyvtárak középkori szöveggyűjteményeiben még ismeretlen janus-versek is lapanganak. janus pannonius latinul írt és fordított számára nagy gondot jelent, hogy hiányzik költői munkásságának kritikai kiadása.

/folyt.köv./

- 23 -

14.05/um
10/15 30

bb 36. /nem csezmiczei , hanem ...folyt./um

a magyar irodalomtudomány most jutott olyan helyzetbe, hogy neves kutatók közreműködésével sor kerülhet a költemények kritikai szövegének megállapítására és kiadására. e munkának nagy ösztönzést adott a jubileumi évforduló, amely a hazai és külföldi irodalomtudomány figyelmét ráirányította a költőre. kardos tiber bejelentette: előreláthatóan öt éven belül napvilágot lát janus pannonius műveinek kritikai kiadása, s ez lehetővé teszi a magyar nyelvre átültetett versek revízióját és kiegészítését.

janus pannonius életrajzi adataival kapcsolatban nagy figyelmet keltő előadást tartott tóth istván, a pécsi tanárképző főiskola docense. cáfolta azt az általánosan elterjedt felfogást, miszerint a költő eredeti családi neve csezmiczei volt. ő maga - mint ismeretes - csak a keresztnévét árulta el költeményeiben. de viszonylag pontosan megjelölte születésének helyét: „...pannoniának azon részéről, merre a dráva átszeli lágyan a zsiros szántóföldeket, és már árját s régi nevét a dunába veszíteni készül, e verésrészlet nyilvánvalóvá teszi, hogy szülőföldje a duna-dráva torkolatnál keresendő. innen viszont messze fekszik csezmicze /csázma/ a költő feltételezett szülőfaluja, ellenben itt található - az okleveleinkben 1435 óta nemesi névként és birtoknévként szereplő - kesince. ma is létező helység, horvát neve: kesinci. különböző egykori források is összefüggésbe hozzák janus pannoniust és kesincét, s a délvidéki kortársak tudtak a költő délszláv nevééről, amelyet ivan kesinacz-nak irtak. a pécsi kutató véleménye szerint tehát janus pannonius ötszáz év távlatából tisztázott neve: kesinczei jános. a tudományos ülészek keddi és további napjain összesen harmincöt előadás foglalkozott, illetve foglalkozik janus pannonius-sal, korával és kortársaival. a hazai kutatók mellett belga, osztrák, lengyel, jugoszláv, francia, német, román, olasz és amerikai tudósok is részt vesznek a vitákban, ismertetik a janus-kutatás eddigi eredményeit, s ennek során - várhatóan - sok kérdést sikerül majd tisztázni a költő életével és munkásságával kapcsolatban. /mt1/

-.-

bb 37. megkezdődtek az idei békekölcsön-sorsolások - az 1. békekölcsön főnyereménye

1 kf/tm um ie hgy

1972. március 28.

kedden délelőtt az utasellátó vállalat arany jános utcai kulturtermében megkezdődtek az idei államkölcsön-sorsolások, az 1., a v. és a vi. békekölcsön 1972. első félévi huzása.

kedden az első békekölcsön sorsolását bonyolították le. ebből a kölcsönből 107.800 kötvényre 28.317.600 forint jutott. a 100.000 forintos főnyereményt a 4353 sorozat 0574. számú kötvény nyerte. a főnyereményen kívül az öt 50.000 forintos, hét 25.000 forintos, tizenegy 10.000 forintos és harmincnégy 5.000 forintos nagynyereményt sorsoltak ki. a huzásokat szerdán reggel az v. és vi. békekölcsön sorsolásával folytatják. /mt1/

- 24 -

14.10/um

Tó1530

bb 38. szabad árformába kerülnek a 2. osztályu szállodák - emelik a fizetővendéglátó szobaárakat - miniszteri rendelet a szálláshelyek árrendezéséről

1 kf/tm/ny ie -hgy

1972. március 28.

a belkereskedelmi miniszter - az országos anyag- és árhivatal elnökével egyetértésben - rendeletet adott ki a szállodák és a szálláshelyek árainak rendezéséről. eszerint április 1-től új, magasabb szállásdíjak lépnek életbe. az elmúlt években hazánk idegenforgalma jelentősen fejlődött. ezzel összefüggésben, a nemzetközi árszínvonal, továbbá a kereslet és a kínálat alakulása miatt vált szükségessé az árrendezés.

a rendelet értelmében a jelenlegi szabad árformába tartozó luxus és 1. osztályu szállodákon kívül - főleg szintén az idegenforgalom céljait szolgáló - ugynevezett a/2. és a „b„ kategóriájú szállodák szobaárai ugyancsak a szabad árformába kerülnek. a „c„ osztályba sorolt szállókban - amelyeket a bel-földi lakosság is igénybe vesz - továbbra is hatóságilag szabályozzák az árakat, amelyek a jelenlegi maximált ártól legfeljebb 15 százalékkal térhetnek el. a rendelet alapján megszigorítják az osztálybasorolási feltételeket. előírták azt is, hogy a szállodák besorolását háromévenként felül kell vizsgálni. a fenti intézkedések növelik a vállalatok érdekelttségét a szállodahálózat fejlesztésében, s lehetőséget nyújtanak a szállodai szolgáltatások színvonalának emelésére.

a szállodai férőhelyek hiánya, a korlátozott fejlesztési lehetőségek tették szükségessé az ugynevezett fizető vendéglátásban az ösztönzőbb árak megállapítását, hogy a lakosság több szobát ajánljon fel a hazai és a külföldi turizmus szállásigényeinek kielégítésére. ezért a fizető vendéglátásban a szobaárakat országosan átlagosan 18 százalékkal felemelik. ezen belül azonban egyes kiemelt idegenforgalmi területeken az átlagnál magasabb, másutt - elsősorban vidéken - ennél alacsonyabb is lehet az áremelkedés.

ugyancsak április 1-től a szálláshelyek színvonalának emelése érdekében megváltozik a turista szállások, a kempingek és a nyaralóházak díja is. ezek a szolgáltatások a szabad árformájú luxus-osztály kivételével a maximált árformába tartoznak. a turista szállások kisebb részében, az a- kategóriában, személyenként az eddigi 20 forint helyett 25 forintot, a b- kategóriában 17 forint helyett 20 forintot kell fizetni. a kempingekben eddig területenként eltértek az árak. most egységesen, az egyes osztályokban személyenként 1-2 forinttal növekszik az ár. a nyaralóházakban, - ugyancsak a szolgáltatás minőségének és színvonalának megfelelően - az osztálybasorolástól függően, személyenként 20-25 forint lesz egy-egy hely. /mt1/

15.20/ny

-25-

Tó1530

L - a szolgáltatások színvonalát figyelembe véve -

bb 40. a közületi szervek elhelyezését módosító kormányrendelet végrehajtási intézkedése

1 sb/tr/ny 1e hgy

1972. március 28.

a közületi szervek elhelyezésének jogszabályait módosító kormányrendelettel együtt - a magyar közlöny március 28-1 számában - megjelent az építésügyi és városfejlesztési miniszter intézkedése a módosítás végrehajtásáról. ez a rendelkezés a hatáskörök átruházásával decentralizálja az elsőfoku elhelyező hatóságokat.

budapesten eddig a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának szakigazgatási szerve volt az elsőfoku elhelyező hatóság, amely - tekintet nélkül az alapterületre - döntött a különféle kultúr és könyvtárhelyiségek, munkásszállások és diákszállók, oktatási helyiségek stb kiutalásáról. a hatáskörök decentralizálása szerint ezután budapesten a kerületi tanács intézi - az irodahelyiségek kivételével - az 500 négyzetmétert meg nem haladó alapterületű helyiségeket igénylő közületi szervek elhelyezésének ügyeit. így már csak az irodákkal, az 500 négyzetméternél nagyobb helyiségekkel, a több kerületet érintő közületi elhelyezési ügyekkel és a telkekkel kapcsolatos elhelyezési kérelmekben határoz a fővárosi tanács.

vidéken a nem lakás céljára használt és a 100 négyzetmétert meg nem haladó alapterületű helyiségek tekintetében a községi tanács, ennél nagyobb helyiségek és telkek ügyében a járási hivatal, nagyközségben és városban minden helyiség és telek vonatkozásában a tanács, a megyei városban pedig a tanács által kizárólagos illetékségűnek kijelölt kerületi hivatal az elsőfoku elhelyező hatóság. a járási hivatal és a fővárosi tanács is eljárhat elsőfokon a kért helyiség, vagy telek kiutalásának ügyében, de a határozat előtt mindenképpen ki kell kérnie a községi, illetve a főváros kerületi tanácsának véleményét.

a végrehajtási rendelet a kihirdetéssel hatályba lépett és intézkedéseit az elsőfoku határozattal még el nem bírált, tehát folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell. /mti/

14.25/ny

1015³⁵

-26-

bb 39. Lehet-e lakásnak minősíteni a tanyai helyiségeket? - állásfoglalás a jogszabályok értelmezéséről

1 sb/tr/um 1e hgy

1972. március 28.

az állampolgárok lakás-és üdülőtulajdonának egy kérdéseiről szóló jogszabályok végrehajtása során felvetődött az a probléma, hogy e rendelkezések értelmében mennyiben lehet lakásnak minősíteni azokat a tanyai helyiségeket, amelyek egyébként megfelelnek a lakás követelményeinek. ezért az építésügyi-és városfejlesztési minisztérium és az igazságügyi minisztérium - más főhatóságokkal egyetértésben - közös közleményben foglalt állást az egységes értelmezés elősegítésére.

a közlemény kifejti, hogy egy korábbi kormányrendelet értelmében a tanya körüli földre - a lakóépület fennállásáig - a használat és a forgalomképesség tekintetében azokat a rendelkezéseket kell alkalmazni, amelyek a személyi földtulajdonra vonatkoznak. ebből kifejezésre jut, hogy a tanya és a tanya körüli föld gazdasági és egyben jogi egység is, amely elsődlegesen nem a lakásszükséglet ki-elégítését, hanem a termelés céljait szolgálja, és ennek megfelelő sajátos védelemben részesül. eszerint mindaddig, amíg a tanya körüli föld mezőgazdasági művelés alatt áll, a tanyai épület helyiségeit - mivel alapvetően a termelés folyamatosságát szolgálják - lakásként nem lehet számításba venni. nincs különbség a megítélésben akkor sem, ha az épületet maga a tulajdonos használja, vagy bérbeadással hasznosítja.

az említett sajátos és védett helyzet azonban csak addig tartható fenn, amíg a tanya és a körülötte lévő föld egységében nincs változás. ha ugyanis az épületet lebontják, akkor a használat és a forgalomképesség tekintetében többé már nem alkalmazható a személyi földtulajdonra vonatkozó rendelkezés a lebontott épület körüli földre. ugyanakkor végleg megszűnik a lakás-, illetve a telektulajdonról szóló rendelkezések alkalmazásának lehetősége is. a másik esetben pedig - ha a tanyaépülethez nem tartozik mezőgazdaságilag művelt földterület, vagy az épület kizárólag lakás vagy üdülési célt szolgál - a tanya helyiségeit lakásként vagy üdülési céllal kell számításba venni. /mti/

bb 42. /

..-

bb 41. üzletkötések és kooperációs megállapodások a nemzetközi építő-és utépitőgép kiállításán

1 sb/tm um 1e hgy

1972. március 28.

a városligeti vásárvárosban kedden zárult az első nemzetközi építő-és utépitőgép-kiállítás, amelyen a nixex és a hungexpo meghívására 13 ország több mint 40 cége vett részt legkorszerűbb gépeivel, termékeivel.

/folyt.köv./

- 27 -

14.33/um

1015³⁵

bb 41. /üzletkötések ...folyt./um

az ötnapos kiállítás idején számos jelentős üzletet kötöttek a külföldi vállalatok és a magyar megrendelők. a níkex és a strojexport vállalat megállapodása szerint a beton közúti szállításának különleges járművéből, a mixer-kocsiból harmincat, egy újfajta vibrohengerből pedig 35-öt szállítanak jövőre a csehszlovák gépgyártók a magyar építőknél. a moszkvai machinoexport vállalat a magyar megrendelők kérésére a kiállításon legnagyobb sikert aratott hidraulikus láncalpas kotróból az idén már hatot, s jövőre tízet szállít. jelentős üzletet kötöttek a magyar megrendelők a bécsi terra imes céggel és más nyugati kiállítókkal. az előzetes gyorsmérték szerint a kiállításon kötött üzletek értéke meghaladja az egymillió rubelt, de a tárgyalások folytatódnak és még további jelentős vásárlások várhatók.

a nemzetközi kiállítás előkészületeinek jegyében és a bemutató során újabb termelési kooperációról kötöttek szerződést magyar gépgyártók külföldi cégekkel. így az építőgépgyártó vállalat és az nszk-beli elba cég képviselői most írták alá azt a szerződést, amely szerint a 15 és 45 köbméteres betongyarak termelésében kialakított kooperáció volumenét csaknem 40 százalékkal növelik. az építőgépgyártó vállalat vezetői tízéves kooperációs megállapodást kötöttek az nszk-beli losenhausen cég megbízottaival a beton beadóhoz szükséges vibromax merülő vibrátor gyártásáról. a li-cencet is megvásárolták, s ennek megfelelően az idén készülnék fel a sorozatgyártásra, s jövőre már négyféle méretben kétezer viromax merülő vibrátort szállítanak a hazai és akülföldi megrendelőknek. akiállításán más magyar vállalatok szakemberei is találkoztak külföldi partnerekkel, akikkel tárgyalásokat kezdtek kölcsönösen előnyös kooperáció kialakításáról. a nemzetközi kiállítás bezárta ugyan kapuit, de a következő napokban számos cég különböző építkezéseken munka közben is bemutatja korszerű gépeit, berendezéseit. /mti/

--

bb 44. építőipari kapacitáshiány békés megyében -műszaki fejlesztéssel teremtik meg az egyensúly t-ülés tartott a megyei tanács vb
vid/kz mné um hgy 1972.március 28.

kettőszáztizenhét millió forint értékű építőipari munkának nincs a negyedik ötéves terv időszakában kapacitás -fedezete békés megyében - állapították meg a megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden békéscsabán megtartott ülésén.
/folyt.köv./

- 28 -

14.37/um

NA 1540

bb 44. /építőipari kapacitáshiány...folyt./um

a megoldás módját keresve a továbbiakban rámutattak, hogy a megye építőipari szervezetei eddig az országos átlagnál jóval kevesebbet, az összes beruházások 1 százalékát költötték csak gépesítésre, s a technológia fejlesztésére. az e téren tapasztalható nehézségek fokozatos felszámolásával a belső tartalékok feltárásával, jó munkaszervezéssel, és a különböző építőipari szervezetek, továbbá a beruházók és az építettek közötti jó együttműködéssel a vb állásfoglalása szerint az említett kapacitáshiány megszüntethető. a beruházási egyensúly megteremtését célzó építőipari beruházások együttes értéke a negyedik ötéves terv időszakában békés megyében meghaladja majd a 172 millió forintot. úgy számítják, hogy a tervezett fejlesztés eredményeként 135 000 forintról 178 000 forintra sikerül majd növelni az egy főre jutó termelési értéket. /mti/

--

bb 42. 4000 új népfrentbizottság - félmillió részvevője volt eddig a választási gyűléseknek - a hazafias népfrent országos tanácsának ülése

t tf/fk/ny zs hgy

1972. március 28.

tóth ferenc, az mti munkatársa jelenti:

kedden az országház vadásztermében ülést tartott a hazafias népfrent országos tanácsa: megvitatta a tervezetét annak a beszámolóknak, amelyet a népfrent v. országos kongresszusán terjeszt majd elő áprilisban - a mozgalomnak az elmúlt négy évben végzett munkájáról. a tanácskozás elnökségében helyet foglalt losonczi pál, az elnöki tanács tagja, a hazafias népfrent országos elnökségének tagja, benke valéria, az mszmp politikai bizottságának tagja, a népfrent országos tanácsának tagja, bugár jánosné főtitkár-helyettes, erdei lászlóné és sarlós istván al-elnök.

kállai gyula, az országos tanács elnöke megnyitójában a kongresszusi előkészületek kapcsán elmondta: az elmúlt két hónap népfrenteseményeinek általános tapasztalata, hogy a hazafias népfrent országos tanácsának kongresszusi levele a társadalom minden rétegében kedvező visszhangra, messzemenő egyetértésre talált. nagy segítséget nyújtott a községi, városi, járási, megyei népfrentbizottságokat megválasztó gyűlések sikeréhez.

/folyt.köv/
14.40/ny

-29-

NA 1541

bb 42. / 4000 új népfrentbizottság1.folyt/ny

- az elmúlt hetek, hónapok népfrent-tanácskozásaink hangasulyozottan kerültek szóba népgazdasági kérdések. nyomatékosan kifejezésre jutott, hogy népünk teljes egyetértéssel támogatja a gazdaságirányítás reformjának céljait, a negyedik ötéves tervet, és szívesen munkálkodik a feladatok végrehajtásán. megértik az emberek, hogy ezek a tervek alapozzák meg az egyenletes és biztonságos előrehaladást, az életszínvonal folyamatos emelését. sok szó esett a vitákon a gazdasági hatékonyság javítására, az életszínvonal növelésére, a szociális helyzet jobbítására, a népjólét emelésére, a nők és az ifjúság helyzetének javítására, a társadalmilag indokolatlan jövedelmek korlátozására, a gazdasági élettel összefüggő egyes negatív jelenségek visszavittítésére irányuló intézkedésekről is. szóvá tették sokan a munkafegyelemben tapasztalható lazaságokat, a munkaerővándorlás nemkívánatos jelenségét, az üzem- és a munkaszervezés javításának időszerűségét. ismeretes - mondta Kállai Gyula -, hogy a párt központi bizottsága és a kormány is foglalkozott ezekkel a kérdésekkel, megoldásukra megfelelő határozatokat hozott. e határozatokat népünk helyesli és valóra váltásukat a népfrent aktivistái is tevékenyen elősegítik. bebizonyosodott: az emberek messzemenő odaadással, egyetértéssel helyeslik a lelkiismeretes munka anyagi és erkölcsi elismerését, és elítélően nyilatkoznak a tapasztalt lazaságokról. tapasztalati igazság az is, hogy a szocialista demokrácia előrehaladásunkat segítő, egyre nagyobb tömegeket megmozgató erővé válik.

az alkotmány tervezett módosítása kapcsán Kállai Gyula kitért arra: a népfrent-munka elismerését, tiszteletét jelenti, hogy az alkotmány - népköztársaságunk alaptörvénye - kodifikálni kívánja a hazafias népfrent-mozgalomnak a társadalmi-politikai életünkben betöltött helyét és szerepét is.

Bencsik István főtitkár az eddigi választási gyűlésekről elmondta: a március 5-ig országszerte befejeződött városi, községi, körzeti és tanyai választási gyűléseken mintegy félmillió ember vett részt. egy-egy gyűlésen a megjelentek száma országos átlagban 140 volt, és átlag megyénként 150 választógyűlést tartottak. örvendetesen megnőtt az 1968-as népfrentválasztásokhoz képest a választógyűléseken a munkások, tsz-tagok, nők és fiatalok száma. az országos tanács kongresszusi levele jól orientálta és támájában is befolyásolta a választási gyűléseket. a levél nemcsak gazdag tartalmával, hanem lelkesítő erejével is kedvező hatást keltett. a gyűléseken elhangzott felszólalások zöme - körülbelül 65-70 százaléka - községfejlesztési út-és járdaépítési gondok, a gyermekintézmények témája került előtérbe. többhelyütt foglalkoztak a népfrent rétegpolitikai munkájának hiányosságaival.

/folyt köv/
15.53/ny

-30-

T helyi községpolitikai kérdésekkel foglalkozott. ezek közül is vizellátási.

bb 42. / 4000 új népfrentbizottság.....2.folyt/ny

elmondta a főtitkár, hogy a megválasztott bizottságok - amelyekben az előzőekhez képest 40-50 százalék a személyi változás - összetételükben a korábbinál jobban tükrözik a társadalomban végbement változásokat. csaknem négyezer népfrentbizottságot választottak meg eddig, s a testületekben a munkások aránya 20-25, a nők 30-35, a 30 éven aluliaké 18-20 százalék / ugyanez az adatsor 1968-ban 15.4, 24, illetve 13.2 százalék volt /. a korábbinak kétszeresére, mintegy 460-ra nőtt, az igényeknek megfelelően, a város-körzeti és a tanyai népfrentbizottságokat megválasztó és egyben országos kongresszusi küldötteket választó megyei gyűlések. tizenöt megyében már megtörténtek ezek a tanácskozások. általában 250-300 résztvevővel, s mindenütt igen értékes eszmecsere alakult ki országos és helyi témákban egyaránt. ismertette a főtitkár a kongresszus előkészületi időszakában tevékenykedő öt munkabizottság működését is: a gazdaságpolitikai, a város- és községpolitikai, a művelődéspolitikai, az alkotó szocialista hazafisággal és a népfrent nemzetközi kapcsolataival és végül a népfrent munkamódszerével, munkastílusával foglalkozó munkabizottság eredményes működését.

a kongresszusi beszámoló vitájában többen kifejezést adtak annak a véleménynek, hogy a következő négyéves időszakban tovább növekszik a népfrent tekintélye, közéleti szerepe, s bővül hatásköre az élet minden területén. a népfrent céljai tiszták és világosak, helyességüket történelmi tapasztalatok is igazolják. változatlanul érvényes az az alapelv, hogy napfrent a legszélesebb tömegmozgalom, amelynek keretében megvalósul a társadalom mindkét osztályának és valamennyi rétegének összefogása a szocializmus teljes felépítése érdekében. a népfrent-mozgalomnak legfőbb feladata továbbra is a párt szövetségi politikájának szolgálata, népünk - munkás paraszt szövetségén alapuló - nemzeti egységének erősítése. az új népfrent-bizottságok összetétele jó lehetőséget nyújt ahhoz, hogy mind a népfrent vezető szerveiben, mind a mozgalom akcióiban az eddiginél következetesebb legyen, számszerűleg is megfelelően alakuljon a munkások jelenléte, a lakóterületeken is fokozódjék a népfrent hatása az ipari munkásság körében. a helyi bizottságoknak mindenütt feladata az adott helyzet tükrében felmérni a lakosság igényeit, tájékozódni a gondokról, a segítségnyújtás érdekében a megoldásra illetékes szervekkel. elsőrendű teendő a nők és az ifjúság körében folytatandó politikai munka. az értelmiséggel, a kisiparosokkal, a kiskereskedőkkel, a nemzetiségiekkel és a vallásos érzületű emberekkel való együttműködés is napi teendője a népfrentnek.

az országos tanács ülése Kállai Gyula zárszavával ért véget./mti/

15.55/ny

-31-

NF 1600

T népfrentbizottságok száma. ezekben a napokban zajlanak országszerte a megyei

bb 43. száthetven éves az április 4. gépgyár

t sl/tr 1e bh hgy

1972. március 28

Létai mátyás, az április 4 gépgyár igazgatója kedden sajtótájékoztatót tartott a vállalat alapításának 170. évfordulója alkalmából.

a gyárat röck istván szitásmester a mai váci utcában hozta létre 1802-ben eleinte malomszítákat gyártottak. hamarosan megkezdődött azonban a „strukturaváltozás”, s készült el az 1858-ban az első magyar gyártmányú gőzgép, majd cséplőgépeket, kazánokat gyártottak. 1899-ben költözött a gyár jelenlegi helyére, a budafoki utca, és a század első éveiben itt állították elő az első magyar gyártmányú gépkocsikat, szám szerint 59-et. később hűtőberendezések gyártására tértek át. ez a gyár készítette 1926-ban a városligeti műjégpálya kűtőberendezését is.

a felszabadulás után a vállalat bekapcsolódott az ország erőműprogramjának végrehajtásába, dolgozói szerelték a mátravidéki, a dunaujvárosi, a kazincbarcikai, a tiszapalkonyai, egész sor más erőművet, jelenleg a gagarin hőerőmű munkálataiban vesznek részt. bekapcsolódtak több ország erőművének építésébe, s időközben külföldi kooperációkat is kialakítottak, hogy ily módon is korszerűsithessék termékeiket. a blowtherm olasz cégtől például megvásárolták a levegőelömlélegítő berendezéseket, az ugynevezett termogenerátorok és a hozzátartozó olajjégők gyártásának licencét, és a gyártási módszert most már az olasz céggel együttműködve évről-évre tovább korszerűsítik.

az április 4. gépgyár az idén mintegy 650 millió forint értékű hőtechnikai és egyéb berendezést állít elő, az igények azonban ennél jóval nagyobbak. kapacitásának bővítésére örményes községben fióközemet létesített olajjégők és egyéb termogenerátor részegységek gyártására. a negyedik ötéves terv időszakában így is körülbelül 600 millió forinttal nagyobbak az igények, mint amit a vállalat ki tud elégíteni. a gyár igazgatója az egyik leghatékonyabb megoldást abban látná, ha szorosabb kooperációt építhetnének ki hasonló termékek gyártására alkalmas más vállalatokkal, s közösen vállalkozhatnának az eddiginél jóval nagyobb feladatokra.

a vállalat 170 éves történetét szemléltető kiállítást ugyancsak kedden nyitották meg a vasas szakszervezet koltói anna utcai székházában./mti/

- 32 -

15.25 bh

MT 16¹⁰

bb 45. tovsztonogov rendezi a revizort a nemzeti színházban

t szö/fk hi bh hgy

1972. március 28.

kedden befejeződtek a tárgyalások marton endre kétszeres kossuth díjas kiváló művész, a nemzeti színház igazgató-főrendezője és georgij alekszandrovics tovsztonogov lenin - és állami díjas rendező, a leningrádi gorkij színház művészeti vezetője, főrendezője között. a tárgyalások értelmében a világhírű művész vendégrendezést vállalt a nemzeti színházban, s ezzel kezdetét veszi az a sorozat, amelynek során a nemzeti színház rendszeresen meghív vendégrendezésre nagytekintélyű külföldi rendezőket.

a tárgyalások után tovsztonogov a következőket mondotta az mti munkatársának:

- a nemzeti színház színpadán gogol: revizor című darabját fogom rendezni. augusztus 28-án kezdünk a próbákhoz. a premier napja pedig november 2. lesz. a darabválasztás közös megállapodás nyomán született, hiszen a nemzeti színház munkatársai tudják, hogy jelenleg otthon a leningrádi gorkij színházban éppen a revizoron dolgozom. a darab koncepcióját illetően a leningrádi és a budapesti előadás között nem lesz eltérés, mégsem valamiféle mechanikus kópiáját adjuk a leningrádi előadásnak. a színészek mások, a technikai feltételek is eltérőek, ezért a nemzeti színházban bizonyos változtatásokra gondolnunk kell. a szereplésről még semmi véglegeset, konkrétat nem tudok mondani, jelenleg a színészek játékát tanulmányozom: ezért minden este színházba járok, és megnézem a nemzeti színház különböző előadásait. annyit máris mondhatok: a magyar színészek játékának színvonala teljes mértékben kielégít. szereposztási elképzeléseimet természetesen megbeszélem a nemzeti színház munkatársaival és tanácsait kikérem, de a kiinduló pont az én saját koncepcióm lesz.

- ami egyéb művészi tervemet illeti: már említettem, jelenleg odahaza ugyancsak a revizoron dolgozom, amelynek premierje április végén lesz. ezzel párhuzamosan már elkezdtek próbálni bulgakov: moliere című darabját, részt veszünk a bécsi színház fesztiválon is az idén, amelyen shakespeare: iv. henrik-jével, rahmanov: viharos alkonyat-ával és gorkij: kispolgárok című darabjával vendég-szerepel a társulatunk. ezután zürichbe utazunk, ahol ugyancsak a kispolgárok-kal mutatkozunk be.

tovsztonogov csütörtökön utazik el hazánkból./mti/

- 33 -

15.30 bh

MT 16²⁰

bb 46. egy évi és négy hónapi szabadságvesztés garázdaságért

vid fm bh hgy

1972. március 28.

alaposan felkészült a tavalyi választás napjára meghirdetett szesztilalomra az idült alkoholizmusban szenvedő szuhánszky páál 33 éves magyaralmási lakos. a tilalom kezdetéig székesfehérvár egyik szórakozóhelyén italozott, majd mielőtt a tilalom életbe lépett volna, négy liter bort vásárolt a „szeszmentes”, órákra. az üvegekkelkiült az egyik kapualjba, s cimborájával együtt ott italozott, majd azzal „szórakozott”, hogy az autóbusszállomásra siető nőket zaklatta. miután a négy liter bor elfogyott, a még mindig „szomjas”, szuhánszky az ivócimborát kezdte noszogatni: szerezzon valahonnan innivalót. szesztilalom lévén, ez nem sikerült, s a kudarcon felbőszült szesztestvér először veszekedni kezdett a „pipogya”, cimborával, majd a buszmegállóban legalább száz ember szemeláttára ütlegelni kezdte. társa sem maradt adós, s a két cimborá hamarosan parázs verekedésbe kezdett. a jelenetnek az odaérkezett rendőrök vetettek véget.

a székesfehérvári megyei bíróság fellebbezési tanácsa visszaesőként elkövetett garázdaság miatt - ilyen és ehhez hasonló bűnügyek miatt ezuttal állt hetedszer a bíróság előtt - szuhánszky páál jogerősen egy évi és négy hónapi szabadságvesztésre ítélte./mt1/

--

bb 47. javult az együttműködés a különböző szervezetekkel - a hazafias népfront borsod megyei küldötttertekezlete

vid fm bh hgy

1972. március 28.

miskolcon kedden tartották meg a hazafias népfront borsod megyei küldötttertekezletét, amelyen megjelent és felazólalt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, dr. bodnár ferenc, az mszmp borsod megyei bizottságának első titkára. részt vett a küldötttertekezleten harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának tagja, varga gáborné, az országgyűlés alelnöke, dr. ladányi józsef, a borsod megyei tanács elnöke, valamint a megye és a város politikai és társadalmi életének több más vezetője.

monos jánosnak, a hazafias népfront megyei elnökének, a népfrontbizottságok újjáválasztásáról szóló tájékoztatója után az írásban előterjesztett beszámolóhoz hegyi imre, a népfront megyei titkára fűzött szóbeli kiegészítést.

/folyt. köv./

- 34 -

15.50 bh

NA 16⁴⁰

bb 47. /javult az 1. folyt./ bh

a számvetésből kitűnt, hogy borsod megye népfrontmozgalma az elmúlt négy esztendőben tovább fejlődött. mindinkább érvényre jutott a párt szövetségi politikája, javult az együttműködés a különböző szervezetekkel és sikeresen foglalkoztak a különböző társadalmi rétegek problémáival. az elmúlt ciklusban huszonöt tanyai népfrontbizottságot is választottak, amelyek a járási és községi népfrontszervek segítségével több helyi problémát jól megoldottak. a városi népfrontbizottságok munkája is rendezesebbé vált. hasznosnak bizonyult a munkások részvétele és tevékenysége a kerületi és körzeti bizottságokban. a város-politikai feladatok elvégzésére számos kezdeményezést javasoltak meg. a megyeszékhelyen a kisz-szel együttműködve megszervezték a „fiatalok miskolcért - miskolc a fiatalokért”, mozgalmat, kazincbarcikán városszépítési egyesületet alakítottak, sátoraljaujhelyen pedig nagyszabású társadalmi munkára mozgósítottak. a népfront sikeresen segítette a honismereti bizottságok tevékenységét is. a különböző szervezetekkel való jó együttműködés eredményeként megjelentették a „szülőföldem borsod”, című kiadványt, amelyben a honismereti körök által gyűjtött legjobb munkákat publikálják. a segítség abban is megmutatkozik, hogy számos községben a népfront-tisztségviselők és aktívák is résztvesznek a naprajzzal, a munkáshagyományjal és a honismerettel kapcsolatos témák kutatásában.

a beszámolót vita követte, majd megválasztották a hazafias népfront borsod megyei bizottságának kilencvenöt tagját és a hazafias népfront ötödik kongresszusára utazó ötvennyolc küldöttet. a hazafias népfrontborsod -abauj-zemplén megyei bizottságának elnöke ismét monos jános, titkára pedig hegyi imre lett./mt1/

--

bb 51. somogyi asszonyok békevonata indult a szovjetunióba

vid fm bh hgy

1972. március 28.

háromszázhusz asszony békevonata indult el kedden éjjel kaposvárról a szovjetunióba. a somogyi asszonyok felkeresik kijevet, leningrádot, ismerkednek a szovjet nők életével. április 4-én ellátogatnak a megye, illetve kaposvár testvérvárosába, kalinyiba, ahol az ottani lakossággal együtt ünneplik hazánk felszabadulásának 27. évfordulóját, majd onnan moszkvába utaznak./mt1/

--

LN

16.00 bh

- 35 -

NA 45

bb. 48. biztató a szakemberutánpótlás: csaknem ezer szakközépiskolás készül az érettségire szolnok megyében

vid/fm/rj hgy

1972. március 28.

szolnok megyében, az ország egyik legfejlettebb szakközépiskolai hálózatát alakították ki, a megye sajátos munkaerő-igényeinek megfelelően gondoskodnak a legfontosabb szakmák munkásutánpótlásáról. a szakközépiskolákban jelenleg csaknem ezer negyedik osztályos tanuló készül az érettségi vizsgákra és a humán tárgyak mellett, számot adnak a különböző szakmák területén szerzett elméleti, gyakorlati tudásukról is. szolnokon többek között harmincöt diák érettségizik a szervesetlen vegyipari szakközépiskolában. s géplakatosok közül hatvanan, a szabályástechnikai műszerészek közül harminchárman fejezik be szakközépiskolai tanulmányaikat. a közlekedés-gépész szakon százötvenen érettségiznek.

törökszentmiklóson és karcagon főleg a mezőgazdasági üzemek utánpótlását biztosítják. a növénytermesztési, illetve az állattenyésztési tagozatokon száztizenhárman állnak az érettségiztető bizottság elé. jászberényben, valamint kunszentmártonban a szőlészek és borászok, illetve a zöldségtermelők számát növeli a most érettségiző harmincöt szakközépiskolás. tervszerűen biztosítja szakemberutánpótlását a megye legnagyobb könnyűipari üzeme, a martfői tiszacipőgyár is. /mti/

--

bb. 49. tanácskozás a szakmunkástanulók könyvbarát klubjáról

vid/fm/rj hgy

1972. március 28.

a szakmunkástanulók könyvbarát klubjának tevékenységéről és továbbfejlesztéséről kedden debrecenben kétnapos értekezlet kezdődött békés, bács-kiskun, csongrád, szolnok és hajdu-bihar megyék szakszervezeti könyvtárosaival, klubvezetőinek részvételével.

a debrecenben három esztendővel ezelőtt új kezdeményezés született a szakmunkástanulók klubfoglalkozásokra történő mozgósítása érdekében. az ifjúsági kluboknak a városban korábban alig volt látogatója a fiatal szakmunkástanulók közül.

/folyt.köv./

16.05 rj

- 36 -

16.05

bb. 49. tanácskozás... 1. folyt./rj

nagy részük ugyanis faluról került be az üzemekbe, és idegenkedtek a városi fiatalok társaságától. ezért az üzemi szakszervezeti könyvtárakat felkérték: szervezzenek klubokat a fiatal szakmunkástanulók részére, ahol gyarapíthatják ismereteiket, s így jobban kötődnek üzemükhöz is. ma már debrecen üzemeiben mintegy ötszáz taggal tíz helyen működik a szakmunkástanulók könyvbarát klubja. a könyvtárban két hetenként megtartott foglalkozáson előadásokat hallgatnak, s utána nyomban megkaphatják a témával összefüggő szépirodalmi vagy szakkönyvet. a tapasztalatok azt bizonyítják: a fiatalok sokkal hamarabb bekapcsolódnak az üzem életébe, rendszeres olvasói a könyvtárnak, s nem egy közülük a könyvtár aktivistája lett. /mti/

--

bb. 50. intézkedések a munkaerővándorlás csökkentésére - tanácselnökök tanácskozása tatabányán

vid/kz/rj hgy

1972. március 28.

a komárom megyei városi tanácsok elnökeinek és járási hivatalvezetőinek, osztályvezetőinek részvételével kedden tanácskozást rendeztek tatabányán. a többi között a tanácsi vállalatok, üzemek létszámgazdálkodását és az átlagbérek alakulását vizsgálták meg. megállapították, hogy az utóbbi hónapokban többféle intézkedést vettek be a fluktuáció csökkentésére. az építőipari vállalatoknál például eredményre vezetett, hogy javították a munkásszállások ellátását és új járművek vásárlásával gyorsabbá, kényelmesebbé tették a dolgozók szállítását. a tanácsokhoz tartozó üzemeknél tavaly az előző évhez képest 490-nel csökkent a kilépők száma. kedvező eredményként könyvelték el azt is, hogy a munkás állománycsoporton belül dinamikusan növekedett a szakmunkások létszáma. az összes létszámon belül azonban az alkalmazottak számának növekedése meghaladja a munkáslétszám emelkedését. a tanácskozáson hangsúlyozták, hogy ezt, a termelékenységét is kedvezőtlenül befolyásoló jelenséget meg kell szüntetni. hasonlóan fontos feladatként jelelték meg a túlórák számának csökkentését.

/folyt.köv./

16.10 rj

- 37 -

16.10

bb. 50. / intézkedések... 1. folyt./rj

a munkaerő vándorlás megelőzése érdekében új anyagi ösztönzőket is bevezettek a tanácsi üzemeknél. a legtöbb helyen most anyagilag is jobban megbecsülik a tőzsgárda tagokat és a jó teljesítményt nyújtó fiatalokat, mint a korábbi években. tavaly a munkások átlagbérnövekedése gyorsabb ütemű volt, mint az alkalmazottaké, vagy egyéb foglalkozásuké. felhívták a tanácskozás résztvevőinek figyelmét arra, hogy a magasabb vezetőállású dolgozók alappéremét csak a politikai bizottság határozata szellemében lehet emelni. központi intézkedésre ugyanis csökkentették a magasabb vezetőállásúak nyereség-prémiumát és év végi részesedését. ezt azonban néhány vállalatnál helytelen alappéremeléssel és egyszeri jutalmak átadásával igyekeznek „közömbösíteni... /mti/

--

bb. 52. szolgálja a közművelődés is a jobb gazdálkodást -
közművelődési ankét szombathelyen

vid/rj fm hgy

1972. március 28.

a termelés emberi oldalával kevesebbet foglalkoznak az utóbbi időben, mint az anyagi eszközökkel, beruházásokkal, szabályozókkal, - állapították meg kedden szombathelyen, a város közművelődéséről rendezett ankéton. az üzemek gazdasági, párt-, szakszervezeti és kisz-vezetői, valamint a hivatásos népművelők eszmecserején többen hangsúlyozták, hogy a lakosság szellemi, tudati színvonala nem tart lépést a gazdasági fejlődéssel. ez előbb-utóbb szakadékokat hoz létre, s ennek kezdeti jelei miatt hívták össze az ankétot. igaz ugyan, hogy a könyvtárunk 15.000 beiratkozott olvasója, a színházi előadásoknak négy év alatt 160 000, a tárlatoknak százezer látogatója volt a városokban, ezek azonban mindig ugyanazok a személyek. a város közösségi, társadalmi életében is ez a helyzet. igen sokan szándékosan kirekesztik magukat ezekről a helyekről, nem élnek a lehetőségekkel. nem kevés azoknak a száma, akik kényelmesen mindent a tévére és a modern életformára „kennék... amint kiss alakos, a városi tanács elnökhelyettese mondta: nem vitás, hogy amint autós világunkban csökkentenék a földrajzi távolságok, úgy nőnek az emberek közötti „méterek... hat a „szerzés ördöge... is, de hatékony, társadalmi ügyvé váló közművelődéssel előbbre lehet jutni. a jövő a kisközösségekhez szóló közművelődés, amely sok csatornán juttatja el a különböző embercsoportokhoz a kulturát. ezért nagy jelentőséget tulajdonítanak a kluboknak.
/folyt.köv./

16.17 rj

- 38 -

NA 16¹⁷

bb. 52. szolgálja... 1. folyt./rj

szakköröket, vitafórumokat, a szocialista brigádok kulturális és közösségi életének bázisait kívánják létrehozni ezekben társadalmi segítséggel. az a cél, hogy elsősorban a munkahelyi közösségekhez vigyük közelebb a kulturát, másrészt azt szeretnék elérni, hogy kulturált szórakozással és felüdülést, pihenést nyújtó programokkal is kötődjenek a dolgozók munkahelyükhöz. ennek a termelésre, a munkanapokra, az egész életre gyakorolt hatása már régen közismert és nem szabad napjainkban sem kihasználatlanul hagyni ezt a lehetőséget.

a tanácskozáson hangoztatták, hogy tartósan be kell rendezkedni a felnőttoktatásra, mivel állandóan „ujratermelődik... a nyolc osztályt el nem végzők tábora. ez a fajta oktatás azonban „felnőttetésre... szorul, s a műszakokhoz kell igazodnia. /mti/

--

bb. 53. nívódíjak 1971. Legjobb plakátjaiért

t/ro/mm/rj zu hgy

1972. március 28.

kedden az ernst muzeumban kiosztották a nívó díjakat 1971. legjobb plakátjai alkotóinak. hét kategóriában csaknem félezer mű közül választotta ki a zsűri a legjobbakat, amelyeknek sorrendjéről titkos szavazással döntött a bíráló bizottság. az egyes kategóriákban a következő plakátokat tüntették ki:

a politikai művek sorában kemény györgy „indokina... című alkotása a kulturális kategóriában görög lajos „az i. nemzetközi kisplasztikai biennálé... című plakátja nyert. a film-plakátok között kemény györgy „a halhatatlan légiós...-a, a kereskedelmi alkotások között a sándor margit „fabulon...-ja szerezte meg az elsőséget. az általános /vegyes népgazdasági/ témák műfajában kemény györgy „a sok ital méreg... című munkája, a biztosítást népszerűsítő művek között molnár kálmán „biztosítással biztonságosabb... című plakátja lett első. miha nándor és bánhegyi tibor plakát-sorozata, amely az iskolai nyelvoktatás szemléltető eszköze, az oktató-szemléltető kategória legjobb alkotása.

/folyt.köv./

16.23 rj

- 39 -

NA 17⁰⁰

bb. 53. / nívódíjak... 1. folyt./rj

a nívódíjakat gábor endre, a művelődésügyi minisztérium képzőművészeti osztályának vezetője adta át. a nyertes műveken kívül közel 200 különböző tárgy alkotásból reprezentatív kiállítás nyílt az ország múzeumban. a plakátművészet egészéről képet adó kiállítást a Közönség április 5.-ig látogathatja. /mti/

--

bb. 54. miniszteri értekezlet az építőipari vállalatok szervezeti fejlesztéséről

1972. március 28.

t/sh/rj 1e hgy

az építésügyi és városfejlesztési minisztériumba n miniszteri értekezlet tárgyalta a tanácsok építésügyi szakigazgatási szerveinek megerősítéséről és munkájuk hatékonyságának megjavításáról készített előterjesztést. a napirend megvitatásában részt vett dr. papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke is. az előterjesztés alapján tárgyalta a szakigazgatásban résztvevő tanácsi dolgozók társadalmi és erkölcsi megbecsülésének szükségességéről, módjáról, a szakigazgatási szervek szakmai összetételének javításáról. a hatékonyabb munka műszaki és technikai feltételeként szóba került az egységes és korszerű műszaki nyilvántartás megvalósítása és az ügyvitel gépesítése is.

a miniszteri értekezlet megtárgyalta az építőipari vállalatok szervezetének fejlesztéséről előterjesztett anyagot. az előterjesztés megállapítja, hogy az állami építőipari vállalatok termelése 1965. és 1970. között több mint 50 százalékkal emelkedett, s várhatóan hasonló ütemben növekedik a iv. ötéves terv időszakában is. az utóbbi időben megvalósított gyors technológiai fejlődés együtt járt a vállalatok belüli szakosodással is. a gazdasági környezet hatására sok vállalatnál lényeges változás történt a szervezeti életstruktúrájában. a változások részletes elemzésének alapjára miniszteri értekezlet elhatározta, hogy néhány vállalatnál - amelyeknél a feltételek erre lehetőséget nyújtanak - a minisztérium irányításával központilag koordinált munkaszervezést vezetnek be, s ezeket a termelő egységeket munkaszervezés tekintetében kiemelt vállalatokká nyilvánítják. /mti/

--

16.28 rj

- 40 -

NA 1710

bb 55. a hazafias népfront csongrád megyei küldöttértekezlete

vid fm bh hgy

1972. március 28.

kedden szegeden tartották meg a hazafias népfront csongrád megyei küldöttértekezletét. a tanácskozáson jelen volt győri imre, az mszmp megyei bizottságának első titkára, dr. komócsin mihály, a megyei tanács elnöke. részt vett és felszólalt a küldöttértekezleten dr. zsebők zoltán egyetemi tanár, a hazafias népfront országos elnökségének tagja.

nagy istvánnak, a hazafias népfront megyei elnökének megnyitó szavai után molnár sándor, a hazafias népfront megyei titkára fűzött szóbeli kiegészítést a megyei bizottság írásban kiadott beszámolójához, amely az elmúlt négy év munkáját elemezte és az újabb feladatokra adott programot.

a küldöttértekezletek egyebek között beszámoltak arról, hogy az elmúlt években sok ezer új társadalmi aktív kapcsolódott be a népfront tevékenységébe. a mozgalom vitafórumai - elsősorban szegeden, a makói járás községeiben - alkalmat adtak arra, hogy a lakosság kifejtse véleményét várospolitikai, községfejlesztési és más kérdésekről. a népfront bizottságok évente 15 000 ember politikai oktatásához járultak hozzá, szezernél több ember vett részt az elmúlt években szervezett békegyűléseken, politikai tájékoztatókon. a társadalmi munkában, a falukrónikák írásában, régi helységnevek gyűjtésében ugyancsak kitűntek az aktívok.

a megyében a közelmúltban 133 bizottságot választottak újjá. 29 olyan tanyai körzetben is megalakultak most a népfront helyi szervei, ahová korábban nem terjedt ki a mozgalom hatóköre. az új bizottságokba 10 százalékkal több nőt, kétszer annyi harminc éven aluli fiatal választottak meg, mint korábban. jelentősen emelkedett e területen a fizikai dolgozók, az ipari és a mezőgazdasági munkások száma is.

a küldöttértekezleten a népfront korábbi jól bevált akciónak továbbfejlesztése mellett a megye területén élő nemzetiségi lakossággal való fokozott törődést, a népfrontmozgalom helyi történetének megírását, a pusztaszeri-sővényházi árpád-Liget nemzeti emlékké váló fejlesztésének szorgalmazását adták egyebek között feladatul a népfront helyi vezetőknek.

a tanácskozáson megválasztották a hazafias népfront 81 tagu megyei bizottságát, az országos kongresszus 37 küldöttét. a megyei bizottság első ülésén megválasztotta a 19 tagu elnökséget és a tisztségviselőket. a megyei bizottság elnöke ismét nagy istván, titkára pedig molnár sándor lett. /mti/

--

- 41 -

16.40 bh

NA 1720

bb 56. országos nyelvoktatási konferencia aggteleken
vid fm bh hgy 1972. március 28.

a tit idegennyelvoktatási választmánya és borsod megyei szervezetének idegennyelvi szakosztálya rendezésében kedden aggteleken háromnapos országos nyelvoktatási konferencia kezdődött, a szituáció szerepe a nyelvoktatásban, címmel. a magyar és külföldi nyelvtudósok - köztük szovjet, csehszlovák, jugoszláv és nszk-beli - professzorok részvételével megrendezett tanácskozáson aktuális művelődéspolitikai kérdésekről tájékoztatták a résztvevőket, akik a három nap alatt csaknem harminc különböző témájú referátumot hallgatnak meg. az előadásokat vita követi.

a nyelvoktatási konferencia mintegy száz résztvevője megismerkedik a miskolci nehézipari műszaki egyetem lektorátusának tudományos és módszertani munkájával is./mti/

..-

bb 57. az élelmiszergazdaságban hasznosítják a szocialista brigádvezetők tanácskozásain elhangzott javaslatokat - miniszteri értekezlet a mém-ben

t jf/tm ie b hgy 1972. március 28.

a mém miniszteri értekezlete kedden megvizsgálta, hogyan hasznosították a mezőgazdasági üzemekben és az élelmiszeripari vállalatoknál azokat a javaslatokat, amelyeket a szocialista brigádok vezetői tettek az elmúlt hetekben megtartott ágazati tanácskozásokon. az értekezleten ott volt dr. Tamás László az édosz főtitkára, micsuth László, a medosz titkára, valamint a mezőgazdasági nagyüzemek, élelmiszeripari trösztök és vállalatok képviselői.

a miniszteri értekezlet megállapította, hogy a tanácskozásokon - amelyeknek küldöttel 14 500 és 175 500 dolgozót képviseltek - egész sor olyan indítvány hangzott el, amelyet gyors intézkedéssel, belső átcsoportosítással rövid idő alatt meg lehetett valósítani. a szocialista brigádok vezetői például a legtöbb tanácskozáson kifogásolták, hogy nem ismerik eléggé a üzemek rövid- és középtávú terveit. a hűtőipari vállalatoknál ezen a helytelen gyakorlaton máris változtattak; a brigádok vezetőit bevonják a tervezési munkába és ott vannak azokon az értekezleteken, amelyeken az üzemek vezetői határoznak a soronkövetkező feladatokról. a hűtőipari vállalatoknál egy másik kérdést is megoldottak, amennyiben közölték a szocialista brigádokkal, hogy a tervek teljesítésével milyen arányban növekedik majd személyi növedelmük. ez az intézkedés megnyerte a szocialista brigádok tetszését, ugyanugy, mint a husipari vállalatoknak az az intézkedése, hogy a műszaki konferenciákra meghívják a brigádok vezetőit és pontosan informálják őket a gazdasági döntésekről.
/folyt. köv./

- 42 -

16.45 bh

NA 1725

bb 57. /az élelmiszergazdaságban folyt./ bh

a husipar szocialista brigádjai az elmúlt hetekben az iparág történetében egyedülálló feladattal birkóztak meg: a husipar 8 hónap alatt több mint 1.3 millió sertést vásárolt fel, és ebből csaknem 1.3 milliót le is vágtak. ezzel 25 százalékkal teljesítették túl az eddigi termelési rekordokat. a miniszteri értekezleten a husipar vezetői bejelentették: kellő mértékben anyagiakban is dotálják az áldozatos munkát, de egyéb módon is eleget tesznek a brigádvezetők kéréseinek. például áprilisban már nem tartanak szabad szombatokon is műszakot - amire eddig a nagy felvásárlás miatt szükség volt - és a túlórázást is csökkentik. a dohányipar vezetői - brigádvezetők javaslatára fiatal szakembereket kérnek fel az új komplex brigádok szakmai segítésére. ezt a gyakorlatot követik az állami gazdaságokban is, ahol fiatal mérnökök támogatják máris a brigádok munkáját. az állami gazdaságok munkacsapatai az eddiginél szorosabban együttműködnek az ipar brigádjaival; a mezőhegyesi állami gazdaság például a helyi cukorgyárral szocialista szerződést kötött, hogy a gazdaság és az üzem szocialista brigádjai egyes fontos feladatokat közösen oldanak meg.

a miniszteri értekezleten dr. Lénárt Lajos miniszter-helyettes kifejtette: a szocialista brigádok tanácskozásai óta az élelmiszergazdaság üzeimben a dolgozóknak minden eddiginél több fórumon van alkalmuk véleményük elmondására. helyes az is, hogy a szocialista brigádokra az eddiginél jobban számítanak a fiatalok nevelésénél is./mti/

..-

bb 58. megalakult a magyar kereskedelmi kamara olasz tagozata

i sl/gg ie bh hgy 1972. március 28.

budapesten megtartotta alakuló ülését a magyar kereskedelmi kamara olasz tagozata, amelynek elnökévé török Istvánt, a chemolimpex vezérigazgatóját választották.

az alakuló ülésen részt vett dr. Mario Franzi budapesti olasz nagykövet. képviseltette magát az olasz gyáriparosok szövetsége, valamint a magyar kereskedelmi kamara olasz partnere az olasz külkereskedelmi intézet is./mti/

..-

- 43 -

16.50 bh

NA 1730

bb 59. kitüntették bárdosi németh jános költőt

vid fm bh hgy

1972. március 28.

a népköztársaság elnöki tanács a munka érdemrend aranyfokozatával tüntette ki a pécselt élő bárdosi németh jános költőt 70. születésnapja alkalmából. a kitüntetést kedden pécselt adta át horváth lajos, a baranya megyei tanács elnöke a dunántúli irodalmi élet jeles képviselőjének. bárdosi németh jános ma is töretlen munkakedvvel alkot: jelenleg egy verskötetet és egy memoárkötetet állít össze, ez utóbbiban írói levelezését, egykori publicisztikai írásait és irodalmi kritikáit, valamint a nagy kotársakra való visszaemlékezéseit gyűjti egybe./mti/

bb 60. halálos üzemi baleset tótkomlóson

vid fm bh hgy

1972. március 28.

kedden délelőtt halálos kimenetelű üzemi baleset történt tótkomlóson, a vegyipari ktsz-nél. a tótkomlósi vegyipari ktsz vasmunkás-brigádja a ktsz udvarán a győri magyar vagon- és gépgyár részére készült vasvázás épület alapelemeit állította fel. a felállítást vasrudak segítségével végezték. az egyik rud megcsuszott és a mintegy 10 másza súlyú vas-elem rádőlt borbély sándor 24 éves tótkomlósi lakosra, aki sérüléseibe a helyszínen belehalt.

dobos Elek 31 éves, zápuszki jános 36 éves és kiss sándor 25 éves tótkomlósi lakosok könnyebb sérülést szenvedtek.

a felelősség megállapítására vizsgálatot indítottak./mti/

bb 61. befejeződtek a magyar-iraki műszaki egyetemi tárgyalások

i sz6/gg bh hgy

1972. március 28.

kedden hazaérkezett a dr. perényi imre rektor által vezetett műszaki egyetemi delegáció, amely egy hetet töltött irakban és annak ország műszaki egyetemei közötti kapcsolatok előkészítéséről tárgyalt. a bagdadban és sulaimaniyahban folytatott tárgyalások során tanulmányozták a helyi műegyetemek oktató-nevelő munkáját is./mti/

16.55 bh

NA 17.35

bb 62. fehér lajos fogadta dr. herbert weiz miniszterelnök-helyettest

t bé/mm ie bh la

1972. március 28.

fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese kedden délután hivatalában fogadta a hazánkban tartózkodó dr. herbert weizt, az ndk minisztertanácsa elnökhelyettesét. a baráti beszélgetésen jelen volt dr. ajtai miklós, a kormány elnökhelyettese és dr. herbert plaschke, az ndk budapesti nagykövete./mti/

bb 63. átadták a kisz központi bizottsága dózsa irodalmi pályázatának díjait

1 ro/mm zs bh la

1972. március 28.

dózsa györgy születése 500. évfordulójának tiszteletére a kisz központi bizottsága irodalmi pályázatot hirdetett fiatal írók és költők számára. a pályázatot vers, novella, tanulmány és irodalmi riport kategóriákban írták ki. a díjakat kedden adta át dr. tóth pál, a kisz kb kulturális osztályának vezetője. nyertesek: kiss benedek és ács jeno /vers/, zsombok timár györgy /novella/, horváth lajos /tanulmány/ és maros dénes /riport/.

a pályázatra beérkezett művek legjobbait a mozgó világ című művészeti antológia júniusi száma közli./mti/

bb 64. fásítási ankét pakson

vid fm bh la

1972. március 28.

két megye fásítási hónapjának együttes megnyitóját tartották kedden pakson. a baranya és a tolna megyei tanács mezőgazdasági és élelmezésügyi osztályai és a pécsi állami erdőrendezőség fásítási ankétot rendezett kedden a paksi dunamenti egyesülés tsz székházában. csanády béla, a pécsi állami erdőrendezőség igazgatója tartott előadást az erdőtelepítések népgazdasági szerepéről, majd a fásításban kitűnt főlász dolgozónak pénzjutalmat és oklevelet, több tolna és baranya megyei tsz-nak, s a gyulaji állami erdő- és vadgazdaságnak díszoklevelet adott át.

a résztvevőknek helyszíni bemutatót is tartottak a nagyüzemi erdősítésről, a facsemeték gépi ültetéséről és ápolásáról./mti/

17.15 bh

NA 17.45

v
bb. 67. ülést tartott a fővárosi tanács

t pr/gg zs bh la

1972. március 28.

szépvölgyi zoltán elnökletével kedden az újvárosháza nagytermében ülést tartott a fővárosi tanács. elsőként dr. götz jános, a főváros főügyésze tájékoztatta a tanácstagokat budapest törvényességi helyzetéről.

a fővárosban szilárd a rend és jogbiztonság, az állami, társadalmi és gazdasági szervek tevékenységét a törvényesség megtartására való törekvés jellemzi - szögezte le a főügyész. ügyészi intézkedést igénylő törvénytörések azonban - ha kisebb számban is - még mindig előfordulnak. a főügyészség az elmúlt esztendőben 453 törvényességi vizsgálatot tartott, s további 2217, az állampolgárok által benyújtott panaszt bírált el. az összes panaszok és vizsgálatok alapján az ügyészi szervek 1971-ben 271 óvást, 320 felszólalást, hat figyelmeztetést, 25 büntető-, 17 fegyelemlési és 12 szabálysértési eljárást kezdeményeztek.

dr. götz jános a vizsgálatok alapján elmarasztalta az építési szakigazgatási szervek egyikét-másikát. a tapasztalatok szerint ugyanis elég gyakori, hogy a kerületi építési osztályok nem fordítanak kellő gondot az adott ügy tisztázására, általában nem értesítik az érdekelteket a helyszíni szemlékről, s az sem ritka, hogy az eljárásról nem készítenek jegyzőkönyvet. gyakori panasz az ingatlan tulajdonosoknak, hogy a telküket terhelő építési tilalmak elrendeléséről nem értesülnek, az erről hozott határozatokat éppen velük, a tulajdonosokkal nem közlik.

a munkaügyi eljárások törvényességét elemezve a főügyész megállapította, hogy különösen ott tapasztaltak sok hiányosságot, ahol a helyi vezetők fegyelmi jogkörüket erősen decentralizálták. a fegyelmi jogkör decentralizálásával - emelte ki a főügyész -, továbbra is élni kell, nagyobb gondot kell viszont fordítani a jogkör gyakorlóinak munkajogi képzésére, illetve tevékenységük utólagos, segítő jellegű ellenőrzésére.

a bűnözés elmúlt évi alakulásáról szólva dr. götz jános megállapította, hogy a statisztikai adatok tulajdonképpen megfelelnek több év átlagának. kedvezőtlen jelenség azonban, hogy emelkedett a társadalmi tulajdonban okozott kár, tovább növekedett a deviza- és vámbüntettek száma. az ellenőrző szervek passzivitására utal, hogy a vásárlók megkárosítása miatt kevesebb volt a büntető feljelentések száma, mint az előző években /mindössze 75/, s szabálysértési eljárás is csak 1864 esetben indult.

/folyt. köv./

- 46 -

17.30 bh

NA-1815

bb 67. /ülést tartott 1. folyt./ bh

joggal feltehető, hogy a vásárlókat nem csupán ennyiszor károsították meg. a főügyész felhívta a figyelmet arra, hogy a gazdasági bűncselekmények elkövetőinek a felelősségrevonását eddig gyakran akadályozta az a jogi megkötés, hogy az eljárást az illetékes felettes szervek feljelentésétől kellett függővé tenni. a büntető törvénykönyv módosítása e téren kedvező változást hozott, a gazdasági visszaélések elkövetőinek felelősségre vonására a jövőben - előreláthatólag - gyakrabban kerül sor. a főügyészség ezen a területen különösen sokat vár a népi ellenőrzési bizottságok vizsgálataitól.

a közveszélyes munkakerülés, valamint az üzletszerű kéjleges erélyesebb felszámolása miatt e téren több volt a büntető eljárás, mint korábban, hathatósabb intézkedésekre van azonban szükség a turistaforgalommal növekvő prostitúció, a nemibetegségek visszaszorításában.

az állami és társadalmi rend elleni nyílt, erőszakos támadási kísérletek aránya mindinkább csökken, bizonyítva, hogy társadalmi rendünk szilárd, a rendet a törvényes eszközökkel kellőképpen óvják, biztosítják.

dr. götz jános kitért arra, hogy a fiatalok bűnözés növekedett, s kiemelte: e téren valamennyi állami és társadalmi szerv fokozottabb összefogására, hatékonyabb együttműködésére van szükség. a könnyű testi sértés, rágalmozás és becsületsértés, valamint más magánvádas bűncselekmény miatt 1971-ben 8357 feljelentést tettek. a szabálysértési eljárások számai: elmúlt esztendőben a tanácsai igazgatási osztályok több mint 36 000, a pénzügyi osztályok 1722, a rendőri szabálysértési hatóságok 67 000, a vám- és pénzügyi szabálysértési hatóságok pedig 3700 budapesti lakossal szemben jártak el. a kiszabott bírságok együttes összege meghaladta a 27 millió forintot.

ezt követően heincz Mihály főosztályvezető számolt be a városrendezési és építészeti főosztály tevékenységéről. egyebek között elmondotta, hogy tulajdonképpen a főosztály a gazdája a budapesti városrendezésnek, ők készítik el a szükséges terveket, látják el a városrendezés bonyolult feladatát. a főosztály foglalkozik a budapesti ipar területi elhelyezkedésének tervezésével is.

/folyt. köv./

- 47 -

17.35 bh

NA-1820

bb 67 . /ülést tartott.... 2. folyt./ bh

a területhasználati megállapodások megkötése bürokratikus, jogi jellege is bizonytalan. heincz Mihály a továbbiakban kitért arra, hogy az építési tilalmak jelentős részének elrendelése a különböző ágazati fejlesztések előkészítése, terület biztosítása érdekében történik, a tilalom tehát feltétlenül szükséges hatósági eszköz. sajnos ma még elég gyakori, hogy az építési tilalom sérti az ingatlan tulajdonos érdekeit, a készülő budapesti városrendezési szabályzat azonban várhatóan hamarosan megszünteti az építési tilalmak elrendelésében tapasztalható jogbizonytalanságot.

a főváros rendezése bonyolult, összetett munka, a városrendezési és építészeti irányelvek érvényesítése, a lakosság igényeinek gyors figyelembe vétele a jelenlegi szerződéses tervezési rendszerben meglehetősen hosszú időt vesz igénybe. ezért a főosztály azt javasolja, hogy a városépítési, fejlesztési és tervezési feladatok folyamatos ellátására szervezzenek városfejlesztési intézetet.

a főosztály szakemberei rendszeresen vizsgálják a lakás-helyzetet, lakásfejlesztési tervjavaslatokat dolgoznak ki. a gyakorlat azt mutatja, hogy a részletes rendezési tervek programja a jövőben alaposabb előkészítést és több variációs megoldást kíván. a terület-feltárás azonban úgy elmaradt a szükséglettől - figyelemmel a vízellátásra, a csatornázásra és a szennyvíz-tisztításra, - hogy már-már a lakásépítési tervek teljesítését veszélyezteti. az elmúlt években a társasházak felhuzására alkalmas, közműves telkek nagyrésze beépült, a negyedik ötéves tervben előirányzott 26,500, magánérdekből épülő lakás elhelyezésére külső tervező szervezet munkáját kell igénybe venniük. az állami és magánérdeklakásépítés előkészítési idejének csökkentése érdekében egyszerűsíteni kell a telekalakítási, telekrendezési eljárást, s korszerűsíteni kell a csaknem száz éves, régen elavult műszaki nyilvántartást. a belső kerületek rekonstrukciós tervezési munkáihoz részletes városmérés szükséges, a légifotós térkép-felújítás már nem megfelelő. a központi földtani hivatal - a fővárosi tanács anyagi hozzájárulásával - 1980-ra készíti el budapest 1:10.000-es méretarányú mérnök-geológiai térképét.

a fővárosi tanács végzetül rendeletet alkotott budapest köztisztaságáról. a rendelet a főváros tisztaságának megóvását mindenki kötelességévé teszi, s az - idevonatkozó kormányrendelettel összhangban - a köztisztaság fenntartására, a vizek és a levegő tisztaságára, a szennyvizekre és az állattartásra vonatkozó egészségügyi paragrafusok megszegőit 3000 forintig terjedő pénzbírsággal sújtja. a rendőrség 1000 forintig terjedő helyszíni bírságot szabhat ki azokra, akik a magánterületről elszállított törmelékot, hivat nem az erre kijelölt helyen rakják le, az építkezés befejezése után a közterületet nem tisztítják meg, az ingatlan előtti gyalogutról a hivat nem takarítják el, vagy az épületről nem távolítják el az idejétmult hirdetésményeket./mti/

--

- 48 -

NA 1825

bb 65 . madaras józsef

mm zs bh la

1972. március 28.

március 30-án este 8 órakor tartja önálló estjét a fészek művészklubba „Láttam a boldogságot én,, címmel. közreműködik perényi eszter hegedűművész./mti/

--

bb 66. repülőgépes öntözési szemle a tiszta völgyében

vid fm bh la

1972. március 28.

az országos vízügyi hivatal szolgálati repülőgépével minden két csoportban öntözési szemlét tartottak a szolnok megyei öntözési operatív bizottság tagjai és a vízügyi szervezet képviselői. mintegy száz méter magasban pásztázták végig a tiszta völgy térségét és a nagykunsági területet. megállapították, hogy rendkívül szárazak a földek: a rétek, a legelők már sárgulnak, foltosodnak a szárazságban. ennek ellenére nagyon kevés még az öntözött terület. csupán néhány helyen, többek között szolnok, kötelek, besenyszög, cibakháza, tiszasüly térségében - észlelték az esőztető öntözőberendezések üzemelését, annak ellenére, hogy a magasvezetésű öntözőcsatornákat másutt is feltöltötték vízzel.

a szemlén résztvevők elmondották, hogy a megyében nyolcvan ezer hektár az öntözésre berendezett terület, s ebből ötvennégy ezer hektár üzemeltetésre kötötték szerződést. a vízhasznosítás azonban rendkívül vontatottan indul, mint látható volt, alig hatszáz hektár az eddig megöntözött terület. a szemle kedvezőtlen tapasztalata alapján az operatív bizottság tagjai a következő napokban felkeresik az öntözőberendezéssel rendelkező csaknem ötszáz gazdaságot és sürgetik a különösen a gabona számára életbevágóan fontos öntözés megkezdését./mti/

--

bb 68. dimitrov emlékest

t nn pá zs bh la

1972. március 28.

a budapesti bolgár kultúra székházában a magyar munkásmozgalom veteránjainak részvételével nagyszerű dimitrov emlékestet rendeztek a nagy bolgár államférfi születésének közelgő 90. évfordulója alkalmából./mti/

--

- 49 -

18.00 bh

NA 1830

bbb 69. gyermekszemmel

t nn pá zs bh la

1972. március 28.

gyermekszemmel címmel hétfőn kiállítást rendeztek a csepel galériában /budapest, XXI. Rákóczi Ferenc u. 142.sz./ a tárlat anyagát a kerület általános iskolásainak mintegy 150 rajzából válogatta a bíráló bizottság. a kis művészjelöltek munkáikkal a kiemelkedő tavaszi jubileumokra, 1848., 1919. és 1945 eseményeire emlékeztek, illetve dőzsa György harcát idézték fel. a kiállítás április 9-ig várja az érdeklődőket./mti/

--

bb 70. az omega együttes

1 r6/fk zs bh la

1972. március 28.

ajándékkoncertet adott a főtí gyermekváros lakóinak. /mti/

--

bb 71. hazaérkezett moszkvából a szot küldöttsége

sl fk bh ie la

1972. március 28.

kedd délután hazaérkezett moszkvából a szot delegációja mely Gáspár Sándor főtítkár vezetésével részt vett a szovjet szakszervezetek XV. kongresszusán, majd a szak-szervezeti világszövetség végrehajtó irodájának ülésén. fogadására megjelentek a szot elnökségének tagjai, valamint V. J. Pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete./mti/

--

bb 73. dr. Ajtai Miklós fogadta Stanislav Vlna-t

ie bh la

1972. március 28.

dr. Ajtai Miklós, a minisztertanács elnökhelyettese, a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési vegyes bizottság magyar tagozatának elnöke kedden fogadta a budapesti tartózkodó Stanislav Vlna miniszterhelyettest, a csehszlovák nemzetközi gazdasági és tudományos-műszaki együttműködési tanács titkárát. a megbeszélésen jelen volt dr. Szita János miniszterhelyettes, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok titkárságának vezetője./mti/

--
- 50 -

18.10 bh

NA-1840

bb. 74. a honvédelmi bizottság ülése és látogatásai

t/vt/tm/rj zs la

1972. március 28.

az országgyűlés honvédelmibizottsága kedden - pap János elnöklétével - a belügyminisztériumban ülést tartott, amelyen részt vett és felszólalt Kőrösi György rendőr vezérőrnagy, belügyminiszterhelyettes, valamint Kiss Dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes is.

Tózsér István, a kpm autóközlekedési főosztályának vezetője tájékoztatta a bizottságot a közúti közlekedés helyzetéről és fejlesztésének terveiről. a IV. ötéves terv időszakában a kpm elsősorban a szolgáltatások színvonalának növelésére összpontosítja erőit. a legnagyobb problémát a személyszállításban a helyi közlekedés, ezen belül is Budapest jelenti. ezért előtérben áll az autóbuszok számának növelése, a villamosok és autóbuszok arányának optimalis kialakítása. foglalkoznak olyan elképzelésekkel is, hogy a Rákóczi útról és esetleg egyéb útvonalokról a forgalom gyorsítása érdekében kivonják a villamosokat.

Néhány átfogó jogi szabályozás kidolgozását is tervezik, mivel a forgalom gyors növekedését a jelenlegi államigazgatási apparátus és a hozzá igazodó jogi rendszer nem tudja követni. előreláthatólag még az évben elkészül az új közúti közlekedési törvény tervezete. ugyancsak még az idén kidolgozzák az új közúti közlekedési szabályokat. érdekes megállapítás: az átlagember napjainkban többet használja közlekedési ismereteit, mint általános humán, vagy matematika-ismereteit. mindez indokolja, hogy az eddiginél fokozottabb gondot fordítsanak a közlekedési ismeretek minél hatékonyabb oktatására.

A tájékoztatót Ábrahám Kálmán, a kpm közúti közlekedési főosztályának vezetője egészítette ki, majd Ladvánzki Károly rendőrezredes, a belügyminisztérium közlekedésrendészetének csoportfőnöke ismertette a rendőri szervek közúti közlekedéssel kapcsolatos tevékenységét, feladatait. egyebek közt hangsúlyozta, hogy a közlekedés fejlődése fő irányában pozitív, de kétségtelenül hordoz magával negatív tendenciákat, káros következményeket is. a közlekedési balesetek szaporodnak és mind több a súlyos kimenetelű szerencsétlenség. jelentős számban fordulnak elő gondatlanságból, esetleg szándékosan elkövetett bűncselekmények. romlott a közlekedési fegyelem, nem kielégítő a közlekedési erkölcs.

/folyt.köv./

18.20 rj

- 51 -

NA-1840

bb. 74. / honvédelmi... 1. folyt./rj

Évente 75-80 ezer új gépjárművezető lép be a forgalomba. 1961-1970 között az országban 172 ezer személyi sérüléssel közúti baleset történt. az említett időszakban 220 ezren sérültek meg, 11.546-an pedig meghaltak. figyelmeztető adat: amíg 1961-ben 7.871 személyi sérüléssel közúti közlekedési baleset történt, 1971-ben már 22.949. tavaly 1.527-en veszítették életüket közutakon, 171-gyel többben, mint az előző évben. a balesetek csaknem egyharmada a fővárosban következett be. a legtöbb balesetet a személygépkocsivezetők okozták, főként gyorsajtás, az elsőbbségadás szabályainak megszegése, szabálytalan előzés, - kanyarodás miatt. gyakoribbá vált az ittas vezetés.

a következő időszakban a figyelmet a közúti forgalom ellenőrzésére és segítésére összpontosítják. a közlekedés biztonsága ugyanis szerves része, egyik fő alkotóeleme az ország közbiztonságának. szigorubb és differenciáltabb eljárást alkalmaznak a szabálysértőkkel és a bűncselekményt elkövetőkkel szemben, - amit joggal igényel a közvélemény. a forgalomirányítás terén a minisztérium szorgalmazza a korszerű irányítóberendezések beszerzését, szaporítását, mert ezek jelentősen fokozzák a közlekedés biztonságát, zavartalanosságát és gazdaságosságát.

nagyon fontosak az eredményesebb szervezési intézkedések, így például a lépcsőzetes munkakezdés bevezetése, a parkolóhelyek szaporítása, a forgalomszervezési munka tökéletesítése a tanácsoknál, nem utolsósorban a nevelő, felvilágosító, oktató munka javítása.

a tájékoztatókat követő vitában felszólalt halasi Lajosné, dr. horváth István, kálazi József, nagy Richárd, pap János, uszta Gyula és Zámbo József.

az ülés után a honvédelmi bizottság ellátogatott a budapesti Rendőrfőkapitányság közlekedésrendészetére, ahol Baranyai György rendőrfőkapitány, a főkapitányság vezetője fogadta a vendégeket. itt dr. Makovecz István rendőrezredes, a közlekedésrendészet vezetője adott tájékoztatást, majd bemutatták a korszerűen felszerelt előfutó-gépkocsik, helyszínelő járógépkocsik, valamint a rendőrdíszmotorosok egy csoportját.

a délutáni órákban a főváros különböző forgalmi csomópontjait tekintette meg a bizottság. az egésznapos program a Volán 1-es számú mogyoródi uti telepén ért véget. /mt1/

18.25 rj

M 1545

- 52 -

bp 72. az egb gazdasági kormánytanácsadói testületének ülése

ie bh la

1972. március 28.

hazaérkezett genfből a z európai gazdasági bizottság gazdasági kormánytanácsadói testületének 9. ülésén részt vett magyar küldöttség. az ülés elnöke nemény Vilmos, a országos tervhivatal tervgazdasági intézetének tudományos főmunkatársa volt.

a tagországok által beküldött anyagok alapján az egb titkársága több összefoglaló anyagot készített. az ülés ezeknek az anyagoknak alapján megvitatta az európai országok középtávu terveit és gazdaságpolitikáját, a középtávu tervezés hosszú távu vonatkozásait, valamint az ipar strukturájának várható alakulását.

az értekezlet az egb számára kidolgozott javaslatában megjelölte azokat a területeket, amelyekre a kormányok gazdasági tanácsadóinak a jövőben különös figyelmet kell fordítaniuk.

megállapította, hogy elsősorban a közös érdekű közép- s hosszútávu kérdések áttekintését és a lehetséges megoldásokat kell a munka központjába állítani. első lépésként meg kell vizsgálni az alapanyag- és az energiatermelés problémáit, figyelembe véve az egyéb gazdasági ágakkal való kapcsolataikat. folytatni kell a gazdasági strukturára vonatkozó elemzéseket, különös tekintettel az energiaiparra, a kitermelő és a feldolgozó iparra. ezt a munkát az egyes országok összgazdasági tervei és programjai alapján végzik el. mindezekkel a munkákkal kapcsolatban célszerű megfelelő együttműködést biztosítani a egb egyéb bizottságaival.

az értekezleten a szocialista országok határozottan állást foglaltak amellett, hogy a jövőben a testület elemző munkáját ki kell egészíteni a részletesebb gazdaságpolitikai tanácsadásal./mt1/

--

bb 76. erdey-gruz Tibor fogadta a berlini német tudományos akadémia főtitkárát

k ms/fk zs b la

1972. március 28.

erdey-gruz Tibor, a magyar tudományos akadémia elnöke kedden délután hivatalában fogadta a hazánkban tartózkodó e.a. Lautert, a berlini német tudományos akadémia főtitkárát. a látogatáson jelen volt Kőpeczi Béla, az akadémia megbízott főtitkára és Tétényi Pál főtitkárhelyettes is./mt1/

--

- 53 -

18.25 bh

M 1850

bb 75. a mashinoexport kiállítási mérlege : egymillió rubeles
üzlet - sajtótájékoztató a szovjetunió kereskedelmi képviselőjénél

t sb/fk 1e bh la

1972. március 28.

a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselőjénél kedden délután sajtótájékoztatót számolt be n.k. barbasev, a képviselő helyettes vezetője és j.j. podogov, a mashinoexport képviselője a nemzetközi építő- és utépítőgépek kiállítás szovjet részvételéről. a szovjet külkereskedelmi vállalat volt a nemzetközi bemutató legnagyobb kiállítója, s így a kereskedelmi tárgyalások során is sikeres üzleteket bonyolított le. többek között a technimpex képviselőjével kedden írtak alá 100 ezer rubel értékű gépvásárlási szerződést. a nikex-szel és a chemokomplex-szel is befejezték a legfontosabb tárgyalásokat, s előkészítették a szerződési okmányokat az aláírásra. ennek megfelelően a mashinoexport összesen egymillió rubel értékű korszerű szovjet építő- és utépítőgépek magyarországi szállítását vállalta.

különösen nagy volt az érdeklődés a kiállításon az e-5015 típusú lánctalpas járóművű és hidraulikus működtetésű mélyásó kánálal felszerelt kotrógép iránt. a szovjetunióban végzett próbák szerint rendkívül megbízható és nagyteljesítményű ez a gép, amelyet éppen magyarországon mutattak be először. szállításáról hosszulejáratu szerződést kötnek, s így már az idén és a következő időszakban évente 5-5 ilyen berendezést kap magyarországra a kijevi krasznij exkavatórgyárból. ezenkívül számos modern árokásó és egyéb földmunkagép szállításával segíti a szovjetunió a magyar építőipar gépesítését. a mashinoexport egyébként összesen 500 szovjet gépgyár 15 ezerféle termékét exportálja európa, ázsia és afrika számos országába. a szovjetunió külkereskedelmének mintegy 10 százalékát bonyolítja le ez a vállalat, s az idén többek között 2 ezer kotrógépet, 800 autódarut és sokféle olajipari, bányai, kohászati, geológiai berendezést, gépsort, speciális csövet, tartozékot exportál. /mti/

a szerkesztőség figyelmébe!

a mai bb 42. sz. hír: / 4000 új népfrentbizottság - a hazafias népfrent országos tanácsának ülése / első bekezdésének hatodik sorában a szöveg helyesen:

losonczi pá, az elnöki tanács elnöke....

/mti/

- 54 -

18.30 bh

NA 18⁵⁴

ob. 79. időjárásjelentés

rj la

a meteorológiai intézet jelenti március 28-án, kedden este 19 órakor

hűvös, szeles idő

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások többfelé esővel, záporosóval, a magasabb helyeken hózáporral. élénk, időnként erős nyugati, északnyugati szél. a nappali felmelegedés gyengül.

várható legmagasabb hőmérséklet szerdán 8-13 fok között. /mti/

--

bb. 77. az észt testvérváros, tartu színházának szereplése veszprémben

vid/fm/mné/rj fm la

1972. március 28.

magyarországi vendégjátékának utolsó előadásait tartotta meg veszprémben az észt szovjet szocialista köztársaság vörös zászlórenddel kitüntetett tartui vanemuine állami akadémiai színháza. az észt társulat budapesti és székesfehérvári szereplése után látogatott el tartu testvérvárosába, veszprémbe, ahol hétfőn juha smuul: „a kapitány”, című színművét, kedden pedig madách „az ember tragédiája”, című művét adta elő nagy sikerrel. /mti/

--

bb. 78. monodráma bemutatója a kecskeméti pinceszínházban

vid/rj fm la

1972. március 28.

a kecskeméti színház studioszínpadán újabb bemutató előadást tartott a zrinyi-iskola pinceklubjában, ahol megalakulása óta működik a város mini kérszínháza, s a színészek közvetlen kontaktust teremtenek a kis számu közönséggel. kocsis istván erdélyi magyar író „bolyai jános estéje”, című monodrááját adták elő kedden este. a darab egyetlen szerepét a kecskeméti katonajózsef színház művésze, piroth gyula játszotta, turján györgy és takács lászló rendezésében. /mti/

--

19.25 rj

- 55 -

NA 19⁴⁰

bb. 80. timár mátyás fogadta georg lebert

rg la

1972. március 28.

georg leber, a német szövetségi köztársaság közlekedés és postaügyi minisztere néhánynapos hivatalos budapesti látogatása során tárgyalást folytatott dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszterrel a két országot kölcsönösen érintő időszakos nemzetközi közlekedéspolitikai kérdésekről.

georg lebert kedden délután hivatalában fogadta dr. timár mátyás, a kormány elnökhelyettese, jelen volt dr. csanádi györgy, valamint hermann kersting, az nsk budapesti kereskedelmi képviselőinek vezetője. a vendégminiszter ezt követően előadást tartott a magyar tudományos akadémián az nsk közlekedéspolitikai célkitűzéseiről.

georg leber és kísérete szerdán hazautazik. /mti/-

--

bb 81. közlekedési balesetek

i ms/gg bh la

1972. március 28.

brech ernő nyergesujfalusi művezető személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget budapesten a iii. kerület szent-
endrei ut és mátyás király ut keresztezésében a kijelölt gyalog-
átkelőhelyen cziznier jánosnak és elütötte. a mentők cziznier
súlyos sérüléssel szállították kórházba.

vojnovics gyula budapesti gyógyszerész személygépkocsijával
nem állt meg a ix. kerületben a hámán kató ut és a balázs béla
utca kereszteződésénél, pedig ott ez kötelező, és így elütötte
gürtler györgy 81 éves nyugdíjast, aki a kórházba szállítása
után meghalt. vojnovicsot a rendőrség őrizetbe vette.

ugyancsak őrizetbe vették varga ferenc elektromű-
szerészt, aki személygépkocsijával gyorsajtás következtében
a xvi. kerület széchenyi utca és kossuth lajos utca torkolatában
halálra gázolta sipiczki istván 60 éves nagytarcsai segédmunkást.

déri tiber 17 éves tanuló azért szenvedett súlyos sérülést,
mert a xiii. kerületben a szent istván ut és a visegrádi u tca,
sarkánál tilos jelzés ellenére átment az uttesten, és egy sze-
mélygépkocsi elütötte. /mti/

--

- 56 -

19.40 bh

M-1950

bb 82. megalakult a magyar-olasz együttműködési vegyesbizott-
ság építésügyi munkacsoportja - aláírták a tárgyalások jegyző-
könyvét

t sb/pá ie bh la

1972. március 28.

a magyar-olasz ipari és gazdasági együttműködési vegyes
bizottság határozatának megfelelően március 20-tól 28-ig
budapesten tartotta alakuló ülését a vegyesbizottság építésügyi
munkacsoportja. a tárgyalások jegyzőkönyvét kedden este írta
alá bergida lászló, az építésügyi és városfejlesztési minisz-
térium közgazdasági főosztályának helyettes vezetője és
enrico malcangio, az olasz iparügyi minisztérium főfelügyelője.
a két ország közötti építésügyi kooperációs lehetőségek feltárása
állt a tárgyalások középpontjában. így előkészítő megbeszélés-
eket folytattak könnyűszerkezetek különféle célgépek, a keramzit
és mázas burkoló-lapok, építőipari műanyagok, újfajta hő- és
hangszigetelő-anyagok, aszfaltkeverőgépek, autódaruk, és építő-
anyaggyártó berendezések kooperációs termeléséről.

az olasz építésügyi küldöttség szerdán utazik el budapest-
ről. /mti/

--

bb 83. mozgalmas nap a mentőknél - egy életveszélyes sérülés

i ms bh la

1972. március 28.

a budapesti mentők kivonulásainak száma a keddi esti órák-
ban már 130 körül járt, ami elég mozgalmas napnak számít. mint
az ügyeletes főorvos közölte, elég sok ideges rosszullét és
kisebb baleset fordult elő ezen a napon. csupán egy súlyos ki-
menetelű baleset következményeinek enyhítésén kellett a men-
tőknek fáradozniuk: a xv. kerületben pestujhelyen a cservenka
mihály ut és a pestujhelyi ut sarkán egy autóbusz elütötte rózsá
katalin nyolcvan éves nyugdíjast, akit életveszélyes sérüléssel
szállítottak a koltói anna baleseti kórházba. /mti/

--

20.35 bh

NF 205

- 57 -

lvbb 84. tanácskozás a burzsoá ideológia kérdéseiről

gg bh la

1972. március 28.

a napokban fejeződött be a prága melletti liblicében a burzsoá ideológia elleni harc kérdéseivel foglalkozó - a szocialista országok tudományos akadémiái által szervezett - nemzetközi bizottság összejövetele. a megbeszéléseken bolgár, csehszlovák, lengyel, magyar, német és szovjet küldöttség vett részt.

Lakos sándor, az szmp központi bizottsága társadalom-tudományi intézetének igazgatója, a tanácskozáson részt vett magyar küldöttség vezetője a megbeszélésekről a következőket mondta az mti munkatársának:

- a szocialista országok tudományos akadémiáinak elnökségei több évvel ezelőtt létrehozták a burzsoá ideológia kérdéseinek együttes elemzésére, az ellene folytatott harc összehangolására hivatott nemzetközi bizottságot, amely azóta rendszeresen - többnyire félévenként - összejövetelt tart az együttműködés aktuális kérdéseinek megvitatására.

- a nemzetközi bizottság kezdeményezésére a munkában részt vevő országokban ugyanilyen céllal és feladattal hazai bizottságok alakultak. a mostani megbeszéléseken - áttekintve az elmúlt évek tevékenységét - megállapították, hogy minden országban érdekes és értékes kezdeményezések születtek. így kiemelkedő esemény volt a két évvel ezelőtt moszkvában megtartott nemzetközi tanácskozás, a múlt év végén szuhumiban megrendezett nemzetközi nyári iskola, amelynek anyagai nemsokára megjelennek. jelentős két- és többoldalu kutatások indultak be a burzsoá futurológiai koncepciókról a tudományos-technikai forradalom polgári megítéléséről, a társadalmi struktúra és a munkásosztály helyzetével, szerepével kapcsolatos anti-marxista felfogásokról. a jelenlegi tanácskozáson nagy hangsúlyt kapott a kölcsönös tudományos tájékoztatás megjavítása. ezért határozat született a bizottság égisze alatt megjelenő tudományos tájékoztató bulletin színvonalának emelésére, elsősorban a különböző országokban már publikált legfontosabb cikkek, tanulmányok közzétételével.

- egyöntetű volt az a vélemény, hogy az eddigi igen szerteágazó és jelentős tevékenység alapján a bizottság munkáját egyre következetesebben a legfontosabb ideológiai, politikai kérdések tartalmi vonatkozásainak közös kidolgozására és megvitatására lehet és kell összpontosítani. így a legközelebbi - előreláthatólag varsóban sorra kerülő - összejövetelen nagy helyet kap a burzsoá futurológiai koncepciókról folyó kutatások elvi és módszertani kérdéseinek megvitatása - mondta Lakos sándor./mti/

- v é g e -
- 58 -

20.50 bh

NA 2105

MTI

Kiadja a Magyar Távírási Iroda. Budapest, I. Fium-utca 5-7. Telefon: 159-490. 159-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1972. március 29.

bb. 1. a tot beszámolója a tsz-kongresszuson

jf/fk/rj 1e la

1972. március 29.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk a termelőszövetkezetek országos tanácsának beszámolóját, amelyet szabó istván a tot elnöke terjeszt elő a termelőszövetkezetek 11. országos kongresszusán. a beszéd

e m b a r g o s f e l o l d á s i g!

szabó istván bevezetőben emlékeztetett arra, hogy a termelőszövetkezetek 1. országos kongresszusa óta eltelt öt év bővelkedett a közös gazdaságok szempontjából kiemelkedő eseményekben. a kongresszusnak éppen az a feladata, hogy számbavegye azokat a változásokat, az eredményeket, és feltárja azokat a tényezőket, amelyek a tsz-ekben segítik vagy éppen akadályozzák az előrehaladást. figyelmeztetett arra, hogy nem lehet a kongresszust úgy minősíteni, mint egy fejlődési szakaszt lezáró és egy másikat elindító eseményt. a találkozók másfél évtizedes töretlen agrárpolitikáknak csupán egy állomása, amelyre olyan időpontban került sor, amikor a munka folytatásához adódtak az elvi alapok és kialakultak az alapvető fejlődési tendenciák is.

/folyt.köv./

NA

- 1 -